

NÉPÚJSÁG

2026. július 31.,
péntek

LXXVIII. évfolyam
168. (22328.) sz.

Ára: 5⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Kilenc éve áll a Koronka–Nagyernye közötti terelőút építése

Most hagyták jóvá a módosított tervet

A majdani terelőútnak még csak a torkolata készült el Nagyernyénél

Fotó: Nagy Tibor

Marosvásárhely az egyetlen hazai nagyváros, amely nem rendelkezik terelőúttal. Ennek megépítése évtizedek óta várat magára. Új fejlemény, hogy Horațiu Cosma, a Szállítási- és Infrastrukturális Minisztérium államtitkára bejelentette: zöld utat kapott a legtöbbet halogatott hazai infrastrukturális projekt, a Koronka és Nagyernye közötti, Marosvásárhelyt tehermentesítő terelőút

megépítése. A minisztérium jóváhagyta az út módosított tervét, azonban az építkezés befejezéséig még 2-3 évet is kell várni.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Van, akinek hitelt is felvesznek a nevében

A digitalizáció az érem egyik oldalán rengeteg kényelmet nyújt, hiszen a számítógép, a világháló és a mesterséges intelligencia segítségével sokkal gyorsabban kereshetünk meg információkat, vagy tarthatjuk a kapcsolatot az ismerőseinkkel és barátainkkal a közösségi média révén. Az érem másik oldalán viszont jelen van a digitalizáció veszélye is, ami elsősorban az átverésekre és a csalásokra vonatkozik.

4.

Időutazás
a gerneszezi
kastélyban

Közel két hete számoltunk be a gerneszezi Teleki-kastély teljes megújulásáról, az augusztus 1-jei, szombati (holnapi) nyitőünnepséget is előrevetítve, amelynek részletes programja a mai Műsorkalauz mellékletünkben található. Az A kategóriás barokk műemlék épület jelenének és közeljövőjének körvonalazása után ezúttal múltbeli idősetára hívjuk olvasóinkat.

5.

Értéktörző
padlasmúzeum
nyílt

A Nyáradmente Fesztivál keretében szinte minden évben felavatnak valamit Nyárádszeredában. Rendhagyó módon ezúttal nem intézményt vagy épületet, hanem egy közösségi értéket hordozó tárlatot nyitottak meg.

17.

INGYENES FIZIOTERÁPIA küldőpapírral

- Ingyenes orvosi vizsgálat és kezelés küldőpapírral
- Szakképzett, tapasztalt terapeuták
- Korszerű, modern eszközök

AUGUSZTUSI AKCIÓ: 1 nap AJÁNDÉK kezelés

0772 070 391

Marosvásárhely,
Hadsereg tér 45.

AKTUÁLIS

Stabil bizonytalanság

Benedek István

Elkezdték melegíteni a légkört az előre hozott választásokhoz, ami teljesen érthető annak fényében, hogy lassan három hónapja nincs kormánya az országnak, és az eddigi egyeztetéseken nem közeledtek a pártok álláspontjai. Nem véletlen, hogy a rendszeresen megjelenő felmérésekben újabban mindegyik közvélemény-kutató hangsúlyosan ezzel foglalkozik, és a médiában a címlapok helyett kattintásvadász címkében találják ezeket az adatokat. A rossz hír az, hogy a politikai patthelyzet az előre hozott választásokkal sem látszik feloldhatónak.

Ha reális az az erőssorrend, ami a legutóbbi felmérésben látható, akkor a választásokon senki

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS

31

PÉNTEK

Ma **OSZKÁR, IGNÁC,**
holnap **BOGLÁRKA, NIMRÓD** napja

Az év 212. napja, hátravan 153 nap

IDŐJÁRÁS

Szikrázó napsütés

Hőmérséklet:

max.: 35 °C

min.: 14 °C

naptár

Isten éltesse!

BOGLÁRKA: újabb keletű női név, a boglárka virágnévből.

NIMRÓD: eredete bizonytalan, feltevések szerint asszír eredetű és a jelentése: vadász. Régi magyar mondákban mint a magyarok ősapja, Hunor és Magor atyja szerepel.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2026. július 30.	
1 €	5,2337 lej
1 \$	4,5926 lej
100 Ft	1,4480 lej
1 g arany	595,9415 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 65-ös iroda, naponta 10–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai		
	6, 38, 24, 37, 39 + 14	NOROC PLUS: 0 8 2 0 6 9
	11, 13, 3, 37, 16, 7	SUPER NOROC: 5 4 6 6 7 5
	16, 18, 2, 19, 22, 13	NOROC: 5 3 3 3 3 3

MEGYEI HÍREK

Székelyföldi búzaösszeöntés Nyárádszeredában

A székelyföldi búzaösszeöntés ünnepét augusztus 1-jén, szombaton 12 órától Nyárádszereda központjában, a Bocskai István téren tartják meg. A Magyarok kenyere – 15 millió búzaszem program keretében megszervezett ünnepség egyszerre szól a termőföld megbecsüléséről, a gazdák kitartó munkájáról és az egymásért vállalt felelősségről. Ezen a napon Székelyföld különböző térségeiből érkező gazdák búzafelajánlásai egyetlen közös adománnyá egyesülnek. Az ünnepségen közeleti és egyházi méltóságok köszöntői, a különböző székelyföldi térségek gazdáinak ünnepélyes búzaösszeöntése, ökumenikus áldás, valamint az ünnepi kenyerek bemutatása is helyet kap. Az esemény a Kárpát-medencei magyar gazdatársadalom összefogásának és önzetlen segítőkészségének egyik legszebb jelképe – áll a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete meghívójában.

Ünnepélyes megnyitó a Teleki-kastélyban

Augusztus elsején ünnepélyesen megnyitják a gernyeszegi Teleki-kastélyt, ahol egész napos kulturális, közösségi és családi programok várják az érdeklődőket. A programban 11–18 óra között vezetett kastélytúrák, gyermekfoglalkozások, szakmai beszélgetések, kiállítások és ünnepi koncert is szerepel. A 112 Coffee – Teleki Brunch, valamint az Operation Kronos szabadulószoba térítéses programok, és előzetes online foglaláshoz kötöttek.

Kibédi falunap

Augusztus 1-jén, szombaton Kibéden falunapra kerül sor az egészségügyi központ előtti téren, ahol egész nap színes programokkal, jó hangulattal és felejthetetlen élményeket ígérve készülnek. Lesz zene és szórakozás, kulturális programok, finom ételek és italok. „Várjuk szeretettel családjával, barátaival együtt, hogy közösen töltsünk el egy emlékezetes napot!” – tájékoztat közösségi oldalán a kibédi önkormányzat.

A vár legjobb íjásza

Augusztus 8-án VIII. alkalommal szervezik meg „A vár legjobb íjásza” versenyt. A Marosszéki Íjászok Egyesületének íjászversenyére a marosvárhelyi várban kerül sor. Jelentkezn augusztus elsején éjfélig lehet. Érdeklődni a Történelmi Íjász Szövetség (FRAI) oldalán, illetve Szabó Péterfi Attilánál 0770-239-935-ös és a Márton Katalinnál a 0745-389-617-es telefonszámon lehet.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroska

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:

Benedek István

LAPSZERKESZTŐ:

Vajda György

MUNKATÁRSAK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Gligor Róbert László, Kaáli Nagy Botond, Mezey Sarolta, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Sófalvi Szidónia, Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Mátyus Beáta. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. • Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujstag.ro **SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujstag.ro **E-mail:** nepujstag@e-nepujstag.ro **Telefon:** titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. **Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben:** tel. 0728-082-259. **Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Önhibából bekövetkezett balesetek

Szászkézd külterületén

A segesvári hivatásos tűzoltókat július 29-én, szerdán délután egy Szászkézden történt közúti balesethez riasztották azt követően, hogy egy személygépkocsi lesodródott az úttestről, és a jármű vezetője a roncsba szorult. A helyszínre egy műszaki mentőfelszereléssel ellátott tűzoltóautót, egy speciális feszítő-vágó járművet, egy SMURD mentőautót, valamint a SMURD mentőhelikopterét is kivezényelték. A közúti forgalmat a 13-as országúton a mentés idejére mindkét irányban teljesen lezárták. Az önhibából balesetezett sérültet – aki eszméleténél volt, de súlyos állapotban – a SMURD mentőhelikopterrel a marosvásárhelyi sürgősségi osztályra szállították.

Szásznádas és Hétúr között

A segesvári hivatásos tűzoltókat július 30-án, csütörtökön délelőtt ugyancsak egy önhibából elkövetett közúti balesethez irányították, a tüzesetek megelőzésére és elhárítására irányuló biztosítási intézkedések megtételére. A 13-as országúton Szásznádas és Hétúr között egy személygépkocsi az úttestről letért, és az út menti árokban állt meg. A jármű vezetője önerőből elhagyta a gépkocsit, és nem igényelt kórházi ellátást – tájékoztatott a Maros megyei tűzoltóság sajtóosztálya. *(pálosy)*

Kigyulladt egy személyautó Dicsőszentmárton külterületén

A dicsőszentmártoni hivatásos tűzoltókat csütörtökön, július 30-án délután egy kigyulladt személygépkocsi oltása végett riasztották Dicsőszentmárton Oláhkocsárd felőli kijáratához. A jármű teljesen kiégett, a vezetője elhagyta a gépkocsit. Az oltás idején a forgalom váltakozva, egy sávon haladt. *(szer)*

Fotók: ISU

RENDEZVÉNYEK

Aratóünnepség Folyfalván

Augusztus 2-án, vasárnap a nyárádkarácsoni Tulipán Gazdakör a községi önkormányzat támogatásával hetedik alkalommal szervez hagyományos aratóünnepséget Folyfalván. 8 órakor gyülekező Folyfalván Keszeg László háza mellett. 8.30 órakor az arató csoportok lovas szekerekkel, zenés kísérettel felvonulnak az aratás helyszínére, 9 órakor reggeli az aratás helyszínén, 10 órakor kezdődik a hagyományos aratás, 12 órakor hálaadó istentisztelet, köszöntőbeszéd, 13.30 órakor ünnepi ebéd. Délután paraszttjátékok – gumicsizma-hajítás, asszonytolás stb. –, valamint gyermekfoglalkozások lesznek. Részvételi díj: 25 lej.

EKE-vándortábor Gyergyócsomafalván

Augusztus 4–9. között Gyergyócsomafalván tartják meg az EKE 33. vándortáborát. A Gyergyói-medence a Keleti-Kárpátok egyik legzártabb és legkülönlegesebb vidéke, melyet a Görgényi-havasok, a Nagy-Hagymás-hegység és a Gyergyói-havasok ölelnek körül, közel 800 méteres tengerszint feletti magasságban. A résztvevők felfedezhetik: a Békás-szoros égbé törő szikláit, a Gyilkos-tó szépségét, a környező hegyek túraösvényeit.

Kézművestábor a várban

Augusztus 10–12. között a Divers és az EcoTex Egyesület kézművestábort szervez 8 év fölötti gyermekek számára a marosvásárhelyi várban. A program célja, hogy a résztvevők játékos, élményalapú formában ismerkedjenek meg a hagyományos kézműves mesterségekkel, miközben fejlesztik kreativitásukat, ügyességüket és önbizalmukat. A háromnapos tábor során a gyerekek többféle technikát próbálhatnak ki: nemezelést, gyöngyfüzést, faragást és varrást, a saját alkotásokat a tábor végén hazavihetik. A foglalkozásokat elismert kézművesek vezetik: Lajos Anna, Derzi Ágnes, Székely Lajos, valamint az Ügyes kezű nők kézműves körének tagjai. A részvételhez nincs szükség előzetes kézműves tapasztalatra, a tábor minden nap 10–14 óra között várja a résztvevőket. A szervezők minden szükséges alapanyagot és eszközt biztosítanak, a részvétel előzetes jelentkezéshez kötött. Jelentkezni augusztus 6-ig lehet a 0265/311-727-es telefonszámon vagy az ecostil.ong@gmail.com e-mail-címen. A helyek száma korlátozott.

6423578000083

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Könnygázt vetett be a csendőrség az exporttilalom miatt tüntető juhászok ellen

Könnygázzal fékezte meg a román csendőrség csütörtökön az állategészségügyi és élelmiszer-biztonsági hatóság (ANSVSA) székházába behatolni próbáló juhászokat, akik az élő állatok exporttilalma ellen tartottak tüntést Bukarestben.

Az Agerpres hírügynökség szerint a demonstrációra több ezer juh- és kecskenyészítő érkezett a fővárosba, az ANSVSA elnökének lemondását, valamint a juh- és kecskeexport – különösen az arab országokba irányuló kivitel – újraindítását követelve.

A csendőrségi közlemény szerint a karhatalom akkor vetett be könnygázt a tüntetők ellen, amikor többen közülük megdobálták a csendőröket, és a kordont átszakítva erőszakkal próbálták behatolni az ANSVSA székházába.

Az Európai Bizottság azután tiltotta be a román juh- és kecskeexportot, hogy az országban megjelent a kiskérődzők pestise.

A juhtenyésztők a kiviteli korlátozások feloldását és gazdasági veszteségeik

teljes megtérítését követelik. Emellett az állam által finanszírozott lépfene elleni oltást, a kiskérődzők pestise miatt járó kártérítések sürgős kifizetését, valamint a válság (szerintük hibás) kezeléséért felelős tisztségviselők leváltását kérik. Követeléseik között szerepel továbbá a gazdaságok védelme a vadállatok támadásaitól, a károk legfeljebb 30 napon belüli megtérítése és a juhágazat versenyképességének növelése is.

A Bukarestben tüntető juh- és kecskenyészítők kora délután a kormány székháza elé vonultak, ahol részlegesen megbénították a forgalmas útkereszteződés közlekedését.

Tánczos Barna ügyvivő mezőgazdasági miniszter korábban közölte: a Várhelyi Olivér egészségügyért és

állatjóléért felelős uniós biztossal folytatott megbeszélésen nagyobb rugalmasságot kért az Európai Bizottság részéről a juhkivitel feltételeinek alkalmazásában, hogy Románia fokozatosan visszatérhessen a piacra. Emellett kártérítést is kért a korlátozások által érintett gazdáknak, beleértve a bevételkieséseket, az elmaradt nyereség megtérítését, valamint az ellenőrzések finanszírozását és az állományok újratelepítésének támogatását.

Az Európai Bizottság júniusban 2026. december 31-éig meghosszabbította a Romániából származó juhok és kecskék harmadik országokba irányuló kivitelének tilalmát, és fenntartotta az uniós tagállamokba történő szállítás korlátozását is. Tánczos szerint a korlátozások oka, hogy az Európai Bizottság elveszítette bizalmát a romániai állategészségügyi rendszerben.

Románia az EU legnagyobb élőállat-exportőre, és jelentős juh- és kecskeállománnyal rendelkezik. *(MTI)*

Spanyolországban véget ért az erdőtüzek miatt kihirdetett országos vészhelyzet

Spanyolországban véget ért az erdőtüzek miatt kihirdetett országos vészhelyzet – jelentette be Pedro Sánchez miniszterelnök a Navalengában felállított parancsnoki központban csütörtökön.

A kormányfő az ország középső részén Madrid, illetve a szomszédos Kasztília és León tartományokban pusztító, nagy kiterjedésű tüzek stabilizálásával indokolta a döntést, amely azonban nem azt jelenti, hogy teljesen elfojtották volna a lángokat, csupán a készültség szintjét csökkentették a tűzoltók által elért haladásnak köszönhetően.

A délnyugat-európai országban múlt pénteken rendelték el az úgynevezett országos jelentőségű vészhelyzetet, amelynek értelmében a központi kormány vette át a védekezési munkálatok irányí-

tását az autonóm régióktól. Miközben egyes részeken jelentős a haladás a védekezésben, és szinte minden kitelepített hazatérhetett, addig számos térségben még küzdenek a tűz megfékezésével.

A valenciai La Vall d’Uixó közelében továbbra sem sikerült ellenőrzés alá vonni a lángokat, de a tüzet körülhatárolták. Ennek köszönhetően a 14, korábban evakuált településből hatra már visszatérhettek a lakók.

A tájékoztatás szerint aggodalomra ad okot a Kasztília és León régió nyugati részén, a portugál határ mellett található

Arribes del Duero nemzeti park területén keletkezett újabb erdőtűz, itt 12 települést evakuáltak elővigyázatosságból.

A spanyol kormány legutóbbi, néhány napja közölt adatai szerint idén már több mint 170 ezer hektárnyi területet emésztettek fel erdőtüzek, hatszor többet, mint tavaly július végéig. Spanyolország lefelben fordult az Európai Bizottsághoz, hogy a nyugat-mediterrán térségben is hozzon létre tűzoltási központot, és javasolta, hogy ennek helyszíne a Mallorca szigetén található Son Sant Joan légítámaszpont legyen. A kormány szerint a spanyolországi létesítmény kiegészítené a Földközi-tenger keleti zónáját biztosító, Cipruson működő központ munkáját. *(MTI)*

Káosz alakult Ceutában, miután tömegesen jutottak be határsértők Marokkó felől

Káosz alakult ki Ceutában, miután az észak-afrikai spanyol autonóm városba tömegesen jutottak be határsértők Marokkó felől csütörtökön.

A spanyol közszolgálati televízió (TVE) két-háromezerre becsülte azok számát, akik ez elmúlt órákban úszva vagy a hullámtörő gáton és a biztonsági kerítéseken átmászva érték el a Spanyolországhoz tartozó területet.

A helyszíni beszámoló szerint a spanyol hatóság tehetetlennek bizonyult a zömében fiatalokból álló emberáradattal szemben, akik között gyerekek is vannak.

A marokkói oldalon láthatóan összehangolt módon indult meg a tömeg. Anélkül érték el a határszakaszt, hogy látható rendőri jelenlétbe ütköztek volna, csupán egy ponton próbálta egy tucatnyi rendőr feltartóztatni őket – részletezte az EFE hírügynökség marokkói tudósításában.

A történeteket megelőzően Ceuta vezetése már kérte a spanyol központi kormány segítségét, mert az elmúlt két hétben több mint 1500 ember úszott át Marokkó felől a tengeren. Az elmúlt 24 órában hárman, ebben a hónapban pedig már 11-en vesztették életüket az átkelés közben.

A város mintegy 500 főre tervezett ideiglenes befogadóközpontja (CETI) teljesen megtelt, az újonnan érkezők már az utcán alszanak, mert nem tudják őket hol elhelyezni.

A csütörtöki események hatására Juan Jesús Vivas, Ceuta elnöke ismét a kormányhoz fordul, de ezúttal vészhelyzet kihirdetésére, az érintett határszakasz azonnali lezárására és a hadsereg kivezénylésére szólította fel.

„Spanyolország kormánya teljes mértékben elköltelezett amellelt, hogy azonnal reagáljon a Ceutában kialakult helyzetre. Mozgósítjuk az összes szükséges erőforrást, együttműködünk a marokkói és a nemzetközi hatóságokkal, valamint előkészítjük a rend mielőbbi helyreállításához szükséges intézkedéseket” – írta Pedro Sánchez kormányfő az X közösségi platformon, miután telefonon egyeztetett Ceuta elnökével.

A belügyminisztérium közleményben reagált, amelyben elutasította a vészhelyzet kihirdetését, arra hivatkozva, hogy az arról szóló polgári védelmi szabályozás nem sorolja a kockázati tényezők közé a migrációs hullámokat.

A kialakult helyzetért az embercsempész-hálózatokat okolta, amelyek „kihasználják”, hogy a spanyol legfelsőbb

bíróság megtiltotta a gyorsított, eljárás nélküli visszatoloncolásokat.

A szaktárca tájékoztatása szerint Spanyolország és Marokkó a nap folyamán megállapodott a helyzet közös kezeléséről és a határsértők visszaküldését célzó intézkedések felülvizsgálatáról. Fernando Grande-Marlaska belügyminiszter pénteken Ceutába utazik.

A spanyol ellenzéki pártok a központi kormányt tették felelőssé. A konzervatív Néppárt (PP) szerint a kabinet elhanyagolta saját felelősségét, ezzel együtt pedig Spanyolország és Európa határainak ellenőrzését. A Vox párt pedig inváziónak nevezte a ceutai eseményeket.

Nem először fordul elő tömeges határsértés a ceutai tengerparti szakaszon. 2021-ben néhány nap alatt nap alatt több mint 10 ezer ember jutott át a déli Tarajal-határátkelőnél lévő hullámtörőn keresztül Marokkóból Spanyolországba. A helyszíni beszámolók szerint a marokkói hatóságok enyhítették két tengerparti határszakasz őrzetét, és napokig meg sem próbálták feltartóztatni a Spanyolországi felé tartó emberek tömegét.

A spanyol sajtó a két ország között akkor fennálló komoly diplomáciai konfliktusra vezette vissza a történeteket. *(MTI)*

ORSZÁG – VILÁG

Hőseghullám és trópusi éjszakák várhatók

Hőségre, fokozott hőterhelésre és trópusi éjszakákra figyelmeztető tájékoztatást adott ki csütörtökön az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM). A meteorológusok szerint a Romániát csütörtökön elérő hőseghullám a következő napokban fokozatosan erősödik, és az ország egész területére kiterjed. A nappali csúcshőmérséklet 33 és 37 Celsius-fok között alakul, a Nyugati-alföldön szombaton és vasárnap helyenként elérheti a 38–39 fokot. Az ország nyugati részén és a tengerparton trópusi éjszakákra lehet számítani, 20–23 Celsius-fok közötti minimumokkal. A legmelegebb éjszakák a nyugati dombvidéken várhatók, ahol a hajnali minimumok 23–24 fok körül alakulnak. *(Agerpres)*

Utalják a gazdáknak az első negyedévi gázolaj-támogatást

Elfogadta a kormány csütörtöki ülésén a mezőgazdaságban használt gázolaj jövedéki adójának támogatására szánt költségvetés kiegészítését. Ez biztosítja, hogy kifizessék a gazdáknak a 2026. január 1. és március 31. között felhasznált gázolaj után járó támogatást – közölte Tánczos Barna ügyvivő mezőgazdasági miniszter. A tárcavezető hangsúlyozta, a gázolaj-támogatás fontos segítség a mezőgazdasági munkák költségeinek fedezésében, de ugyanilyen fontos, hogy a visszatérítések ne több hónapos késéssel, hanem minél előbb megtörténjenek. *(Agerpres)*

Hitelfelvétel a Brassó–Segesvár vasútvonal korszerűsítésére

A kormány csütörtökön 630 millió euró értékű hitelfelvételt hagyott jóvá a Brassó–Segesvár vasútvonal korszerűsítésére. A kölcsön része annak a korábban elfogadott finanszírozási programnak, amelynek keretében Románia összesen 4,975 milliárd euró értékben vesz fel hiteleket az Európai Beruházási Banktól. A 630 millió eurós finanszírozás a Brassó–Segesvár vasútvonal korszerűsítéséhez szükséges önrész egy részét fedezi. A beruházás vissza nem térítendő uniós támogatásban is részesül. A tervek szerint a vasútvonal felújítása után a vonatok akár 160 kilométer/órás sebességgel közlekedhetnek majd a 112,55 kilométeres szakaszon. *(Agerpres)*

Stabil bizonytalanság

(Folytatás az 1. oldalról)

nem tudna abszolút parlamenti többséget szerezni, és ha a mostani politikai lövészárkok betemetetlenül maradnak, ugyanolyan nehéz lesz kormányt alakítani, mint amilyennek ez most mutatkozik.

Az ügyeletes rettegők élvezetére a mostani számok szerint az aranycsapat 34%-on áll, a szocik 23%-os, a liberálisok pedig 21%-os támogatottságot élveznek. Csakhogy a felmérésekben mindig kihangsúlyozzák, hogy így szavaznának a választók, ha most lennének a választások, és ez nem véletlen. A valódi vokolás előtt rendszerint kampányt is szoktak tartani, ami alaposan befolyásolhatja a választók opcióit. És ha kampányról van szó, akkor a két régi nagy pártnak jókora bázisa van az önkormányzatokban, amelynek révén tudnak mozgósítani olyan szavazókat is, akiket a felmérésekben nehéz észrevenni. Ehhez hasonló pártinfrastruktúrával az aranycsapat nem rendelkezik, ők főleg a közösségi médiában tarolnak.

És ha megnézzük az erőviszonyok alakulását az utóbbi hónapokban, abból az látszik, hogy aranyosék nimbusza rendesen megkopott, miközben a régi pártok összeszedték magukat. Januárban az aranycsapat 40,9%-on állt, ez volt a támogatottsági csúcsa, akkoriban a szocikat 18,2 százalékon, a liberálisokat 13,5 százalékon mérték, mélyponton volt a fősodorbeli alakulatok népszerűsége. De azóta nagyot fordult a világ, az év elejétől a jobboldaliságot nyomokban sem tartalmazó aranyosok támogatói bázisa szinte ötödével esett vissza, a két régi nagy párttal szemben pedig durván megfeleződött az előnye. Ha a számok a valóságot tükrözik – a felmérésekben sosem árt egészségesen kételkedni –, akkor egy előre hozott választáson ez a három párt szerezne jelentős parlamenti erőt, de egyik sem kerülne közel az abszolút többséghez, ami az önálló kormányalakítás feltétele lenne. Hogy ezekből kettőnek a koalíciója elegendő lenne-e egy kormányhoz, az attól is függ, hogy még ki és milyen támogatottsággal jutna be a parlamentbe. De jó esély mutatkozik rá, hogy ugyanolyan széttagolt parlamentet állítanának fel az előre hozott választások, mint amilyen a jelenlegi is. Ha a pártok kompromisszumképtelensége is változatlan maradna, ugyanez a cirkusz folyna tovább, miközben az országnak stabil kormánya lenne szüksége.

Most hagyták jóvá a módosított tervet

(Folytatás az 1. oldalról)

A projekt kivitelezésének kronológiájából kiderül, hogyan fullad kudarcba egy hazai infrastrukturális projekt. A munkálatokat Victor Ponta miniszterelnöksége idején, 2014-ben kezdték el, de három évre rá, 2017-ben abbahagyták, amikor a Közúti Infrastruktúrát Kezelő Országos Társaság (CNAIR) felbontotta a szerződést. Az útépitési munkálatokkal 35 százaléknál tartottak, amikor kiderült, hogy a projekt nem megfelelő, és az utat újra kell tervezni. Azóta a projekt valahol egy fiókban az újratervezésre várt. Az építőtelepen semmilyen munkálatot nem végeztek.

A projekt egy évtizede tartó huzavonája miatt Marosvásárhelyen továbbra is áthaladt a 15-ös (Torda–

Szászrégen–Maroshévíz–Bákó) és a 13-as (Marosvásárhely–Brassó) országút tranzitforgalma, súlyosan terhelve a város közúti forgalmát, a kamionok, a nehéz gépjárművek továbbra is áthaladnak a városon, mert más, alternatív kerülőútvonal nem áll rendelkezésre.

A Szállításiügyi és Infrastrukturális Minisztérium által jóváhagyott módosított projekt az első adminisztratív lépés az út megvalósításához. Következik a beruházás minisztériumi, majd a kormány általi jóváhagyása, utána pedig a kivitelezési versenypályázat meghirdetése.

A kivitelezőnek át kell vennie a 35 százalékos kivitelezésnél tartó építőtelepet, olyan földmunkákkal és építményekkel, amik 9 évig ki voltak téve az időjárás viszontagságainak. Az építőtelep állapotáról

műszaki szakvéleményezést kell végezni, mielőtt még nekilátnának a munkának. Előfordulhat, hogy a 2014–2017 között végzett munkálatokat újra kell kezdeni.

A marosvásárhelyi terelőút megépítése elengedhetetlen a város úthálózat-fejlesztési projektjében, azért is, mert a teherforgalom elviselhetetlenné kezd válni. Azonban a módosított útépitési projekt jóváhagyása még nem garancia arra, hogy rövidesen nekilátnak a munkálatoknak. Sőt, a sokévi tapasztalat azt mutatja, hogy nem sietik el. Ígéretük szerint két-három év múlva lesz belőle út.

A 11,6 km hosszú, irányonként 2-3 sávós terelőút 10 híddal, 3 útkereszteződéssel, két parkolóval fog megépülni. Az útépités összértéke hozzávetőlegesen 230 millió euró.

Hogyan védekezhetünk a telefonos csalások ellen?

Van, akinek a nevében hitelt is felvesznek

A digitalizáció az érem egyik oldalán rengeteg kényelmet nyújt, hiszen a számítógép, a világháló és a mesterséges intelligencia segítségével sokkal gyorsabban kereshetünk meg információkat, vagy tarthatjuk a kapcsolatot az ismerőseinkkel és barátainkkal a közösségi média révén. Az érem másik oldalán viszont jelen van a digitalizáció veszélye is, ami elsősorban az átverésekre és a csalásokra vonatkozik.

Nagy-Bodó Szilárd

Az internet elterjedésekor ezek úgy jelentek meg, hogy egy-egy weboldalra belépve felugrott egy ablak ezzel a szöveggel: „Gratulálunk! Ön az 1.000.000. látogató, nyert egy iPhone-t!” Sok átverés pedig jelentős pénzösszeget ígért. Ha ezekre rákattintott a felhasználó, akkor eljutott egy oldalra, ahol megadta a személyes és a bankkártyaadatait, majd azzal szembesült, hogy a számlájáról eltűnt a pénz. Ezek a csalások ugyan ma is léteznek, de már sokkal kevesebben dőlnek be nekik, napjainkban viszont gyakoriak a telefonos csalások. Ezek egyik legfontosabb ismertetőjele, hogy sürgetik az áldozatot, megpróbálják kizsákmányolni a komfortzónájából. Ha ezt tapasztaljuk, akkor jelenjen meg a lelki szemeink előtt az a bizonyos felkiáltójel.

Miklós Zoltán közgazdász, parlamenti képviselő lapunknak adott interjújában kiemelte, hogy a digitalizáció számos kényelmi lehetőséget ad mindenki számára, a korábban felsoroltakon túl ugyanis a banki folyószámlánkat is tudjuk kezelni egy telefonos alkalmazás segítségével, azonban ez számos kockázattal is jár, ezért fontos, hogy tudatosak legyünk. Amikor készpénz volt nálunk, akkor azt a legel-

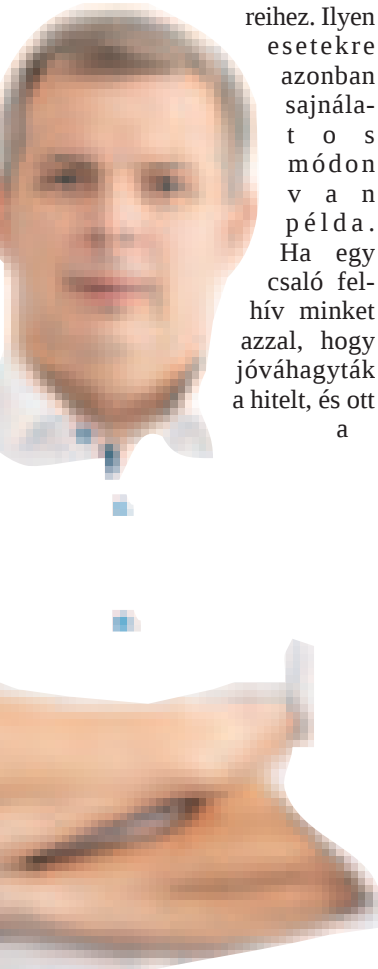
dugottabb zsebünkben tartottuk – emlékeztetett a parlamenti képviselő, aki rámutatott, hogy ugyanígy kell tennünk a különböző adatainkkal, PIN-kódjainkkal és jelszavainkkal is. A modern családi technikák ugyanis arra játszanak, hogy ezeket az információkat kihasználják és megszerezzék, majd ezek felhasználásával kárt okozzanak nekünk, miközben anyagi forrásokat biztosítanak maguknak.

A csalások nagyon sok csatormán keresztül érhetnek el minket, ezért is kell megvizsgálni, hogy mennyire megbízható a forrás, amely valamilyen adatot kér tőlünk. Tehát ha mondjuk kapunk egy e-mailt, nézzük meg pontosan, hogy ki küldte. Lehet, hogy a felhasználónév a bank neve, de az e-mail-cím már különbözik ettől. A legfontosabb jel viszont az, ha valaki arra kér, minél hamarabb hozzunk döntést – nyomatékosította Miklós Zoltán, aki azt is hozzátette: ha valaki félelmet gerjeszt bennünk, vagy azzal kecsegtet, hogy nagyon rövid idő alatt nagyon nagy anyagi hasznunk lehet, az egy újabb olyan jel, ami átverésre utal. Éppen ezért soha ne cselekedjünk azonnal, mert stresszhelyzetben kiragadnak minket a komfortzónánkból, ilyenkor pedig nem mindig hozunk racioná-

lis döntést, a csalók pedig pont ezt használják ki.

De mit tegyünk akkor, ha nem cselekedtünk racionálisan? Miklós Zoltán azt is elmondta lapunknak, hogy ebben a nemkívánatos helyzetben rögtön fel kell hívni a bankot, és le kell tiltani a kártyát. Amennyiben ezt későn tesszük meg, valószínűleg azzal kell számolni, hogy levették a pénzt a számlánkról. Van egy kis időablak, amíg még fel tudjuk hívni a bankot, és jelenthetjük neki, hogy elvégeztünk egy hibás átutalást – nyilatkozta Miklós Zoltán, aki maga is dolgozott a bankszektorban. Kiemelte azt is, hogy a bank mellett a hatóságokat is értesíteni kell, hogy minél rövidebb időn belül indulhasson kivizsgálás.

Természetesen már az is nagyon fájdalmas dolog, ha leürítik a kártyánkat, és a spórolt pénzünk vagy a hónap végéig tartó megélhetésünkre szánt összeg tűnik el; minden veszteség fájdalmas. Azonban van egy még rosszabb forgatókönyv is, amikor hitelt vesznek fel a nevünkben. Van arra példa, hogy több százezer lejt vettek fel valakinek a nevében, a pénz a csalóhoz került, az áldozat pedig évekig fizethette utána a törlesztőrészletet. Amíg a bankkártyánkról a csalók csak annyi pénzt tudnak elvinni, amennyit rajta tárolunk, addig egy hitel esetén több tíz- vagy akár százezer lejes összeget is fel tudnak venni. Erre a mostani modern pénzügyi eszközökkel van lehetőség – hívta fel a figyelmet a parlamenti képviselő, aki arra is rámutatott, hogy egy online vagy mobil banking szolgáltatásban akár közvetlenül is le lehet szerződni a hitelre. Azonban fontos látni, hogy egy ilyen folyamat már sokkal mélyebb hozzáférést feltételez; csak abban az esetben tud megtörténni, ha a felhasználó hozzáférést ad a rendse-

Forrás: mikloszoltan.ro

pénz a számlánkon – ami tényleg ott van, hiszen a mi nevünkben történt a hitelszerződés –, nagyon fontos, hogy ne higgyük el a magát banki alkalmazottnak kiadó csalónak, hogy a teljes pénzt át kell utalni egy „védett számlára”. Ezzel a technikával lopják el ugyanis a pénzt, mi pedig maradunk az adóssággal – hangsúlyozta a parlamenti képviselő, akitől azt is megkérdeztük, hogy a politikum hogyan tud és próbál fellépni az ilyen esetekkel szemben.

A megoldás talán az lehetne, hogy a Nemzeti Bankot próbáljuk kötelezni arra: másodlagos jogszabállyal kényszerítse ki a kereskedelmi bankokból, hogy azok hatékony mechanizmusokat ültessenek át a gyakorlatba. Jelen pillanatban ugyanis a romániai bankok nem szolidárisak, és nem vállalnak anyagi felelősséget az ilyen jellegű csalásokért. A kereskedelmi bankok ugyanis arra hivatkoznak, hogy a tranzakciót maga a felhasználó hajtotta végre, ezért a pénzintézetnek semmilyen felelőssége nincs. A képviselő meglátása szerint a Nemzeti Bankon keresztüli kötelezés

működhetne, ezáltal ugyanis elérhető lenne, hogy a kereskedelmi bankok különböző valós idejű monitorozási mechanizmusokat vezessenek be.

Tehát, hogyha azt látják, hogy az illető ügyfél egy olyan jellegű pénzügyi műveletet hajtott végre, ami nem követi a szokványos mintázatot – mondjuk nem villany-számlát, gázszámlát vagy telefonszámlát fizetett ki, mint ahogy azt minden hónapban szokta, vagy nagyobb összeget utalt át olyan valaki nevére, akivel azelőtt semmilyen kapcsolata nem volt –, akkor a banknál is gyűljön ki egy piros lámpa. Ehhez a mesterséges intelligencia megfelelő eszköz lenne: ilyen esetben ne hajtsák végre azonnal a műveletet, hanem tegyék félre egy-két órával későbbre, és vizsgálják ki – fogalmazott Miklós Zoltán. Szerinte egy ilyen rendszer kötelezővé tételével a bankokat is szolidárisabbá lehetne tenni, hiszen a jogszabály arra is kötelezné őket, hogy részben vagy teljesen térítsék meg az áldozat kárát, ha nem megfelelően jártak el bankként.

A mesterséges intelligencia korában, amikor a hangklónozás pillanatok alatt megtörténhet, szükség lenne keresztazonosítási eszközökre is. Ha valamilyen problémánk van, és a bankot felhívjuk, akkor azonosíthatnak minket, különböző kérdéseket tehetnek fel – hogy hívnak, hol lakunk, édesanyánk lánykori neve – annak érdekében, hogy meggyőződjenek arról, tényleg a megfelelő emberrel beszélnek-e – mondta Miklós Zoltán, aki szerint jó lenne, ha lenne arra lehetőség, hogy vissza lehessen kérdezni, például amikor valaki nyit egy folyószámlát egy banknál, akkor hagyjon ott egy PIN-kódot, amire ilyen esetben visszakérdez, hogy ő is meggyőződjön, hogy a bankkal beszél.

De természetesen nemcsak banki csalások léteznek, Romániában jelenleg egy újabb családi módszer is terjed, ezúttal hamis közlekedési bírságokról szóló SMS-ekkel próbálják megszerezni a csalók az áldozatok bankkártyaadatait. Legyünk tehát figyelmesek, gondolkodjunk kritikusán, ha valamilyen nem vagyunk biztosak, inkább várjunk, és érdeklődjünk az adott intézménynél vagy hatóságnál, hogy kiderítsük, csalásról vagy valóságról van szó.

Illusztráció – archív

SZERKESZTI: BENEDEK ISTVÁN

Teleki Kálmán gróf idegenvezetésével

Időutazás a gernyeszegi kastélyban

Közel két hete számoltunk be a gernyeszegi Teleki-kastély teljes megújulásáról, az augusztus 1-jei, szombati (holnapi) nyitóünnepséget is előrevetítve, amelynek részletes programja a mai Műsor-kalauz mellékletünkben található. Az A kategóriás barokk műemlék épület jelenének és közeljövőjének körvonalazása után ezúttal múltbeli idősétára hívjuk olvasóinkat. Idegenvezetőjük nem más, mint maga *Teleki Kálmán gróf*, aki, bár az államosítás korában az arisztokrata világtól idegen körülmények között nőtt fel, szívügyének érezte felmenői egykori otthonának új életre kelését.

Nagy Székely Ildikó

A gróf az augusztus első napjára időzített rendezvénysorozat apropóján július 16-án kalauzolta végig a kastélyban és az ahhoz tartozó parkban a médiaképviselőket. Érdekességekben gazdag tájékoztatójából néhány szemelvényt igyekszünk felidézni. A kastély helyén egy vár állt, amit 1675-ben ajándékozott a családnak Apafi Mihály fejedelem – tudtuk meg az épület bejáratától induló séta első perceiben. A várat az 1700-as évek elején bontatta le Teleki László, hogy helyébe egy barokk kastélyt építsen.

Teleki László felesége, Ráday Eszter egy ugyanilyen, úgynevezett Grassalkovich-stílusú kastélyból származott Pécelről, Budapest mellől. Általában 100-150 évvel később érkeztek Nyugat-Európából Erdélybe a művészeti stílusirányzatok, a gernyeszegi műemlék épület ennek jó példája, ugyanis a létrejöttékor már rég nem építkeztek barokk stílusban Európa nyugatabbi részén – jegyezte meg idegenvezetőnk, aki a továbbiakban arra hívta fel a figyelmet, hogy a felújítás után jól látszanak az ablakok szép kőkeretei, a kódíszítés, a díszbalkon. Arról, hogy soha nem volt az élet egyszerű, és pénz mindig kevés volt, egyes oszlopok árulkodnak, amelyek kétféle kőből készültek.

Teleki Domokos köve

A gróf a kapualjban ideiglenesen elhelyezett faragott köveket is megmutatta: egyiken a Teleki, a másikon a Toroczky család címere látható. A két család egy házasságkötés révén rokonságba került egymással, az utóbbi követ valószínűleg akkor faragták. De ennél is érdekesebb a római sírkő, ami szintén a földszinti átjáró folyosón található.

– Nagypapám, Teleki Domokos

nagy ásásokat végzett, és többek között egy római kőgyűjteménye is volt, amelynek itt a legszebb példánya látható. A sírkő eredetileg kicsivel nagyobb volt. A kommunizmus elején fogták, és ki dobták a köveket, a gyűjteménynek ezt a darabját teljesen véletlenül találtuk meg a kertben – mesélte a gróf, majd arra is felhívta a figyel-

met, hogy a gernyeszegi kastélyban született Bethlen István, Magyarország egykori miniszterelnöke, akinek az édesanyja Teleki lány volt. Erről emléktábla tájékoztatja a be-térőt.

A műemlék épület udvarán megállva, a kapualjban szembefordulva idegenvezetőnk a Grassalkovich-stílus jellemzőit vette sorba: a nagy kupolát, a sötét folyosót, amin át kell haladni ahhoz, hogy a látogató felmérhesse a kastély nagyságát,

Fotók: Nagy Tibor

valamint az épületet körbevevő parkot. A zöldövezet egykor sokkal rendezettebb volt – jegyezte meg Teleki Kálmán, majd hozzátette: bízik benne, hogy a jövőben pályázati pénzből az épülethez hasonlóan a park is megújulhat.

Az „aranyat” hullató fa

A gróf a továbbiakban a park két érdekes lakóját mutatta be: egy magas tölgyfát, amelynek az ágai nem a megszokott módon vízszintesen, hanem függőlegesen, felfele nőnek; és egy ősi fajt, a ginkgo bi-

Teleki-címerben szereplő kecskét megjelenítő felületen. A kastély felújításakor ez a helyiség adta a legnagyobb munkát a restaurátoroknak, a falakat ugyanis meg kellett szabadítani a kommunizmus alatt rákerült olajfestéktől ahhoz, hogy a barokk pompa újra láthatóvá váljék – tudtuk meg a gróftól, aki a kastélyba szintén 1905-ben került eredeti muránói csillárookra is felhívta a figyelmünket. A középső csillárnak jelenleg nyolcvan díszítőeleme van, ez körülbelül a fele annak, ami eredetileg volt. Érdekesség, hogy a csillárokat soha nem használták, a kastélyba ugyanis nem volt bevezetve a villany a múlt század első felében.

A továbbiakban a Teleki család gernyeszegi ágát bemutató, nagy méretű családfapannóhoz vezetett az út, majd az úgynevezett Teleki-szobában is megfordultunk, amelyet látogatásunkkor még nem rendeztek be, és ahol a család művész leszármazottjainak alkotásai kapnak helyet.

Játékmentes gyereksziget

Mint ismeretes, a kommunizmus alatt tüdőbeteg gyermekek preventóruma működött a kastélyban. Arról, hogy hogyan nézett ki a kis lakók barátságosnak semmiképpen sem nevezhető, szinte csak ágyakból álló élettere, egy 1993-ban készült fotó mesél. Három évvel később némileg gyerekbarátabbá festették át a szobákat, ennek emlékét az egyik helyiség most is őrzi.

Teleki gróf a kuriózumok közt azt is megemlítette, hogy a kastélyban csak egy fürdőszoba volt, és minden szobában egy mosdási alkalmatosság állt rendelkezésre.

Egy irodának berendezett helyiségben ugyanolyan fekete bútorok láthatók, mint a Bernády-emlékszobában. Teleki Kálmán egy barátjától kapta ezeket az erdélyi darabokat.

Erdélyi kastélysorsok keresztmetszete

Túránk vége fele – mielőtt belépünk volna a szebbnél szebb népviseleteket, Máté Mária Erzsébet gyűjteményét felsorakoztató kis múzeumi térbe – a valaha volt erdélyi Teleki-kastélyok történetét összefoglaló pannó előtt is megálltunk. Az ismertetőtábla tartalmát frissíteni kell, egyes épületek sorsa ugyanis lényegesen megváltozott az elmúlt években, a koltóit és a paszmosit például nagyon szépen rendbe tették, a pribékfalvi pedig renoválás alatt áll – mesélte a gróf, majd azt is elmondta, hogy bizonyos esetekben éppen ellenkezőképpen alakult a történet, a brassói Teleki-kastély helyén például ma már szántóföld van. Teleki Kálmán szerint a romos állapotban levő marosújvári egykori úri hajlék is hamarosan eltűnik. A gernyeszegi műemlék épület ezzel szemben minden jel szerint új virágkora elé néz.

A restaurátorok legnagyobb kihívása

A kastélyba visszatérve idegenvezetőnk elmesélte, hogy a szülei a második világháború utolsó előtti évében, 1944 szeptemberében maguk mögött hagyták az otthonukat, és amikor 1945 márciusában visszajöttek, egy teljesen üres épület fogadta őket. Először a falubeliek, aztán a szovjet katonák vették kezelésbe a kastélyt, utóbbiak a lovaikat is beköltöztették a földszinti helyiségekbe.

Ennek a kuriózumnak a birtokában érkeztünk a kastély barokk díszítésű termébe, amelynek falait az 1800-as években festették, a menyegyzete az 1905-ös renováláskor újra lett festve. A historizáló szecesszió jegyei fedezhetők fel ezen az állatalakokat, különösképpen a

A természet kalendáriuma (DCCXXXII.)

Kiss Székely Zoltán

*Ki tudhatta, ki sejthette rajtam kívül, hol a holtág?
Füvek fedték, fák fedezték, szederindák körbefolytak.
Barna bojtú sás övezte, dzsungelt nőtt köré a nád,
Kúszó komló vonta rája aranyszínű sátorát.
Füvek fedték, fák fedezték, folyondárok féltve óvták:
Ki tudhatta, ki sejthette rajtam kívül, hol a holtág?*

*Bent, a lompos, zöld homályban, hová fény csak szűrve tévedt,
Csodálatos, titokzatos élet sarjadt és tenyészett.
Sűrű volt és sima volt és tiszta volt a víz, mikor
Felfedeztem, mint a vér, a szűrt olaj s a tiszta bor.*

*Sűrű volt és sima volt és mégis tiszta volt a holtág,
Látva láttam három ölnyi mélységét és minden odvat,
Látva láttam, mint szuszognak lent a fodrozó növények,
Nyüzsgenek a kishalak s a csiborok s a többi férgek,
S birtokomba vettem ott a pompás víz alatti kertet,
Melyet tán a földig józan víz is játékul teremtett.*

*S fent, a víz színén, a sűrű, kék hínár közt lágyan ingó
Nagy, kerek lapuk s fölöttük kilenc vízirózsa-bimbó!
Úgy emelték szép fejük, mint kilenc meztelen leány.
Úgy merednek víz fölé, mint kilenc fehér buzogány.
Kilenc fehér vízirózsa ringott kék-arany keretben.*

Székely János 1958-ban írt **Vízirózsák**jának holtágából indulok neki augusztusnak. Tarts velem, kedves Olvasóm!

Augustus császár a naptárban

Az augusztus régi neve a rómaiaknál *Sextilis* – hatodik volt. Amikor **Augustus** császárnak **Krisztus** előtt 7-ben az időközben újra felszaporodott szökőnapok miatt újabb nap-tárrendezést kellett végrehajtania, akkor ennek a hónapnak a nevét is megváltoztatta.

Augusztust tüzes ifjú jelenítette meg lángszínű ruhában, szárazságtűró virágokkal ékesítve. A kánikulára utal másik megjelenítése: folyóból kilépő meztelen férfi, amint éppen iszik.

Augusztus régi magyar neve *Kisasszony hava, szűz hava* egyképpen utalnak a hónap asztrológiai jegyére és a nagy augusztusi Mária ünnepre, *Nagyboldogasszony* napjára.

Augusztus 1-jének pogány múltját kettős keresztény ünnep alapításával próbálta az egyház elfeledtetni. Ez a nap a katolikusok számára **Szent Péter** bilincsekből való szabadulásának emlékünnepe, a nép nyelvén Vasas Szent Péter. **Heródes Agrippa** 42-ben idősebbik Jakabot lefejeztette, Pétert pedig börtönbe záratta, s ott nehéz vasban, szigorú őrizet

A kolozsvári botanikus kert évente megismétlődő csodája – a *Victoria regia* virága

alatt tartatta. Ám a rákövetkező éjjelen megjelent a börtönben az Úr angyala. Érintésére leestek Péter láncai, s az apostol az alvó örök között észrevétlen távozhatott. Péter szökése akkor esett meg, amikor a Szentföldön aratni kezdenek. Gyaníthatóan az aratás európai időpontja miatt tette az egyház Péter szabadulásának ünnepét augusztus 1-jére.

Az augusztusi kánikulában csak a vizek partján s a vizekben virágzik az élet. A vízirózsák ilyenkor ajándékoznak meg patyolatfehérségükkel.

*Kilenc fehér vízibimbót láttam – és belészerettem.
Sziporkázó mélység fölött úsztak ott a zsenge bimbók.
Vízirózsák, vízirózsák, milyen lesz az, ha kinyíltok?
Akkor lesztek ti valóban rejtelmesek és fehérek!
Vízirózsák, vízirózsák, akkor én is visszatérek.*

*– Itt vagyok hát. Éjjel is lett közben, sűrű, mint a tinta.
Földre rántott volt a komló, gúzsba vert a szederinda,
Eltévedtem volt a zsongó nád között, és sárba rogytam,
S beszipott a sár, hogy szinte én magam is
bugyborogtam,
S mégis-mégis visszatértem valahára – itt vagyok hát,
Mutassátok szirmotokat, táncoljatok, vízirózsák!*

*Ragyogjatok, táncoljatok! Jaj, de merre vagytok, merre?
Biztosan és mélyen tudtam én már régen, hogy semerre,
Biztosan és régen tudtam én, hogy mire visszatérek,
Nyomom mentén rátok lelnek kilenc szépfogú legények,
S mégsem tudtam megmaradni s nyugton várni, míg
kinyíltok,
Titkos, mély parancs elűzött, messze űzött, vízibimbók,
Mély parancs, mely tán avégett zeng felém csupán az
éjben,
Hogy valamit vágyva láttam, én azt soha le ne tépjem,
Nézzem inkább álmodozva, mint dereng a tócsa tükrén,
Mint vetít sötét vizére ezüst csíkokat a holdfény,
S mosolyogva tapasztaljam, mit is ér az, hogy is érez,
Ha ki meglát minden szépet, s boldog, hogyha másoké lesz.*

Augusztus 4-én nem egy személyről, hanem egy természettudományos eseményről emlékezem. 1894. augusztus 4-én nyíltott először a **Budapesti Tudományegyetem** fűvész-kertjében az amazonasi tündérrózsza.

*A mint augusztus negyedikén híre futott a lapokban, hogy
a botanikus kertben a Viktoria regia virágzik, a közönség se-
regeستől kezdett tódulni az újdonság megtekintésére...
Wartha Vincze, a Természettudományi Társaság első tit-
kára kivitte fotografáló készülékét s fényképezte a növényt,
fejlődésének minden fázisában a Természettudományi
Közlöny számára... Dr. Simonkai Lajos tanár [a korszak
legnagyobb botanikusa] és neje figyelemmel kísérték a vi-
rágzás minden szakaszát – kezdi Grósz Lajos tanár Az
Éj királynője című esszéjét, ami az általa írt A természet
köréből című, Népszerű olvasmányok a nagy közönség,
a serdülő ifjúság és női olvasók számára alcímet viselő,
ismeretterjesztő könyvében jelent meg 1896-ban, a
Franklin-Társulat Magyar Irodalmi Intézet és Könyv-
nyomda Rt. gondozásában.*

Valóban szenzáció volt, hogy a Kárpát-medencében először virágzott az amazonasi tündérrózsza. A világ legnagyobb levelű tündérrózsáját 1801-ben látta először az Amazonas egyik mellékfolyóján, a Maronén **Thaddäus Haenke** német botanikus, akit a spanyol kormány a perui flóra tanulmányozásával bízott meg. Ugyanazon a helyen látta **Aime Jacques Alexandre Bonpland** francia botanikus is, akit még 1799-ben **Alexander von Humboldt** hívott meg nagy dél- és közép-amerikai utazására, s aki eközben 6000 új növényt gyűjtött (1799–1804). De a világ legnagyobb levelű s virágú tündérrózsája kimaradt végül listájáról. 1827-ben **Alcide Charles Victor Marie Dessalines d’Orbigny** francia természettudós a Rio de la Plata mellékfolyójának, a Paranának a partján fedezte fel a növényt. De 1835-ben megjelent *La Relation du Voyage dans l’Amérique Méridionale...* című munkájában hiába közölte ezt a felfedezését is, senki sem vette figyelembe. Mint ahogy **Eduard Friedrich Poeppig** botanikus közlését sem, aki az Amazonas mellékfolyóiban akadt rá 1832-ben az általa *Euryale amazonicanak* elnevezett tündérrózsára. Még maga **Charles Darwin** sem, aki 1832-ben érkezett Dél-Amerikába, és amikor meghallotta, hogy megelőzték, morgolódott, hogy D’Orbigny valószínűleg „a legjobb dolgok krémjét” gyűjtötte össze. (Darwin később D’Orbigny útját „a legfontosabb munkának” nevezte.) 1837-ben **Robert Hermann Schomburgk**, a londoni Királyi Földrajzi Társaság megbízásából dél-amerikai kiküldetésén járván, az akkori angol Guyana vizeiben fedezte fel növényünket. A begyűjtött anyagot **John Lindley** botanikus írta le; a kiadvány 25 példányban jelent meg, amelyet a leíró **Viktória** angol királynőnek ajánlott. Ezért a mai tudományos neve: **Victoria amazonica**.

Jómagam először a kolozsvári botanikus kertben láttam virágzani még az 1950-es évek végén. Azelőtt már évtizedekkel ott is virágzott, s virágzik ma is a bennszülöttek nyelvén csak „vízi kukoricának” nevezett csoda.

Dzungellé nőtt ágas békabuzogány rejtí a holtág víztükörét

Csodálatos ez a növény: a meleg dél-amerikai klíma és napfény ajándéka. Virága egy napig pompázik, majd ha beporzódott, a víz alá hanyatlik; ott érleli be terméscsoportját – egy kukoricacső nagyságú, de annál vastagabb csutka-terméscsoportot. Belőle az őslakók lisztet őrölnek.

Nem úgy mifelénk, ahol ritka becsnek örvend egy-egy csíráképes mag – hiszen a mi fűvészkerti akváriumainkban évelő növényként újra s újra kell vetni.

*Mily sűrű, sűrű köd van, – át se látszik
Sehol se... Jaj, hogyan jutunk hazáig?...*

*Könnyűk vagyunk, a köd ránk füstleptelt vet.
Hol bujkál most az út? Hová vezethet?*

*Mily sűrű köd van, elborít a pernye.
Jaj, hol az út, tanító néni, merre?*

*Talpunk alatt az űr... lebegve járunk...
Jaj, hol találjuk meg szülői házunk?*

*Vak félelemmel tévelygünk meztílen...
Apánk, anyánk hová került el innen?*

*Nem látjuk egymást, hogy jutunk tovább még?
Rossz játék ez! Kegyetlen, csúnya játék!*

*Jaj, jaj de nagy, de sűrű ködben lépünk.
Terítsetek egy ösvényt már elébünk!*

*Nincs út, amely hazáig elvezetne,
És sűrű sűrű sűrű köd fedett be.*

Eugen Jebeleanu 1958-ban írta a **Hirosima mosolya** poemáját. Belőle **A legyilkolt gyermekek kara – Franyó Zoltán** fordításában – az iszonyatot próbálja szavakba önteni: azt, ami szavakba nem önthető.

A **Békevilág**tanács elnöksége 1978. július 13-i moszkvai ülészakának javaslatára augusztus 6-át, a hirosimai atom-bomba-támadás évfordulóját **a nukleáris fegyverek betiltá-sáért folytatott harc világnapjává nyilvánította**.

Nyolcvanegy éve dobták le az atombombát Hirosimára. Hivatalos adatok szerint a tragédia közel 140 ezer ember halálát okozta 1945 végéig, azóta pedig az áldozatok száma több mint megduplázódott. Már 350 ezer ember nevét helyezték el az áldozatok tiszteletére állított emlékművön. Hirosima polgármestere minden évben elhelyezi az elhunytak frissített listáját az üres síremléken, a kenotáfiumon. És minden évben felszólal a jelenleg zajló gyorsuló fegyverkezés ellen, bírálva azt az álláspontot, amely szerint a nukleáris fegyverek elengedhetetlenek a nemzetvédelemhez. Mindez szerinte „*kirívó figyelmen kívül hagyása [azoknak a tanulságoknak], amelyeket a nemzetközi közösségnek le kellett volna vonnia a történelem tragédiájából*”.

Reményünk, hogy mihamarabb megértik szavát az egész világon...

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2026-ban,
177 évvel a fehéregyházi ütközet után

Épített örökségünk

Ahol a történelem kőbe, a hit örökkévalóságba íródott

Gelence négy székely falu, Alszeg, Felszeg, Szaladár és Ladia nevű részekből áll, eredetileg Szaladár és Ladia összeolvadásából keletkezett. A Kovászna megyei falu Kézdivásárhelytől mintegy tizenkét kilométerre délkeletre, a Gelencei-patak völgyében fekszik. Neve a szláv gol (= üres, puszt) melléknév többes számú golinci alakjából származhat, de lehet a szláv glina (= agyag) főnév glinica alakváltozatából is. Egy másik magyarázat szerint a gerinc – hegygerinc – szóból eredhet. Területe ősidők óta lakott. Határában több ezer éves kultúrák nyomai kerültek elő. Temploma a 13. században épült. A települést először 1538-ban említik Gelenche néven, 1585-ben Gelenczefalva formában szerepelt. Az első világháborúban a román betörésnek már az első napján – 1916. augusztus 27-én – elérték a támadó román csapatok Gelencét. A falu székely lakossága fegyvert fogott, de a túlerőben lévő román hadsereg lemészárolta őket...

Nagy-Bodó Tibor

A Szent Imre tiszteletére szentelt templom

Felső-Háromszék egyik lecszebb településén, Gelencén látható a Szent Imre herceg tiszteletére felszentelt római katolikus templom.

A falu közepén álló templom romanika kori emlékei bizonyítják korai létét, erre utalnak a belső falakon ma is látható 14. századi freskók is.

Az egykori templomot a 15. században tovább bővítették, akkor készült a védőfal és a fatornáccal magasított harangtorony. A szentély cikkelyekre osztott boltozata a 15. század végén vagy a 16. század elején készülhetett.

Amit a középkori freskórész vakolatdarabja igazol

1628-ban a templom mennyezetét kazettákkal fedték be. 1766-ban a hajó északi és nyugati falszakaszán karzatot emeltek, amelyen barokk festményeket helyeztek el.

Az 1932-es restaurálási munkálatok során tárták fel a gótikus szentély terméskővel burkolt padlózata alatt a félköríves román kori szentélyt.

A feltárás alkalmával Sebestyén József egy lehullott középkori freskórész vakolatdarbjáról számolt be, amelyen néhány rovásírást betű állott.

Ugyancsak a templom rovásírást emlékeiről tett említést Kónya Ádám az *Évszázmos rovásírás Gelencén* című írásában, amelyben az északi fal passiójelenetének felületén lévő hat rovásjelre utal.

A 3,8 centiméter nagyságú betűk fölött az 1497-es évszám olvasható.

A kora gótikus székelyföldi műemlékek egyik legszebb emléke

A műemlék templom 1966-os restauráláskor a munkálatok során megtisztították a falképeket, lebon-

tották a karzatot, felújították a kazettás mennyezetet.

A várfallal körülvett, kis méretű, hajószentély ténfűzésű templom a kora gótikus székelyföldi műemlékek egyik legszebb emléke.

A román kori épület maradványa a 13,5 méter hosszú és 8,2 méter széles templomhajó, valamint a félköríves záródású szentély. A templom gótikus kőfaragványokat őriz, erre utalnak a hajó déli és nyugati bejáratánál álló, kőből faragott egyszerű, leszelt lóhereíves gótikus ajtókeretek.

A sekrestyeajtó nyílásainak oldalrészre reneszánsz indás levélsorral díszített

A Keresztes Géza műépítész, műemlékvédelmi szakmérnök által a rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkból tudjuk meg, hogy a szentélyben osztósudárral felezett gótikus ablakok nyílnak, amelyeknek csücsíveit halhólyag és kör alakú rozetták díszítik. A hajó déli oldalán is hasonló ablakok lehettek, ezeket később nagy méretű barokk stílusúra cserélték ki. A kívülről támpillérekkel erősített poligon záródású szentély boltozata cikkelyekre osztott. A kettősen hornyolt bordák szövédékét falba beépített gyámkövek gyűjtik össze, amelyeken sematikus ábrázolt emberfejek és geometrikus formák láthatók.

A szentély északi oldalán lóhereíves keretű, kőből faragott sekrestyeajtó nyílik, közelében a falba beépített szentségtartófülke látható.

A szerény díszítésű gyámkövek és ajtókeretek körüli falrészek festett reneszánsz kerettel szegélyezettek. A sekrestyeajtó nyílásainak oldalrészre szintén reneszánsz indás levélsorral díszített.

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése

A történelem megint grimaszt mutatott az okosnak vélt utókornak. Hogyan is lehet az, míg egy gyönyörűen festett templombelső elkészülte után közel kétszáz évnek kell eltelni, hogy 1499-ben VI. Sándor pápai bullájában először megemlítsen ezt a templomos székely falut? Természetesen ez a zabolai egyhájos, eredetileg félköríves záródású szentély megoldásával épített, keleti tájolású, azaz az ősi hívők és az ígét celebráló papok imádságaikat a felkelő nap felé szentelők falusi templomocskája a három évszázadon át húzóód freskófelületének kialakításával vonulhatott be az Árpád-kori magyar templomépítészeti kultúrtörténetébe.

Ha három a magyar igazság, ugyanez érvényes a székely magyar vidék eme értékes templomának freskótörténetére is.

A legismertebb falfestménye, amely egyben a leghíresebbnek is számít, az 1330-as évekből való. Ugyancsak ebből az időszakból származik a Krisztus szenvedéstörténete is. Az ezt követő második freskódísz valamikor a 15. század végére készülhetett el. Ennek a szentélyben található boltozati freskónak a cikkelyes szerkesztése kiemelhető.

A közös múltunk székelyföldi dicsőségei

A legutolsó díszítőfestő falképrészek a hajó északi falán és a karzat alatti részeken találhatók. Ezek mind együttesen adják a templomba zárt alvó ékszerdoboz meszsze híres értékeit.

A többszöri felújítás és restaurálások egyik átadásának dicséretéként megjelent 1937 februárjában az Új Magyar hasábjának cikke szerinti méltatás megszívlelendő: „...a gelencei Árpád-kori ősi templom méltán rászolgál arra, hogy ne csupán a kultúrértékeiben napról napra megfoghatkozó székelység óvja féltő szeretettel, mint egyik legsajá-

tosabb és legértékesebb kincsét, hanem az egész magyarság közvéleménye is...”

Ugye érthető, hogy ezek nem elherdálást érdemlő összmagyar kultúrákincset jelentenek, ezek egyben a közös múltunk székelyföldi dicsőségei?

A templom a korabeli magyar építészeti tanítható iskolapéldáját hordozza

Miért is nevezik a Szent Imre herceg tiszteletére felszentelt gelencei templomot öregtemplomnak? Erre nemcsak az a legegyszerűbb válasz, hogy közvetlenül a tatárjárás utáni időkre, az 1245-ös esztendő körülire tehető maga a templom építése, a korabeli egyhájos és a szentély félköríves diadalívének szerkezete, a templom nyugati fő- és déli mellékbejáratai, valamint a hajdani falu közepére való elhelyezése mind meghatározza építésének korát.

Mindezek mellett az 1802-es nagy háromszéki földrengéshullámban annyira megsérült a templom szerkezete, hogy hosszas időkre bezárták és életveszélyesnek minősítették, mígnem a helyi előljárók döntése alapján a falu felszegi templomát bontásra nem ítélték. Ezért kellett a huszadik század legelején a falu déli részére felépíteni az új katolikus templomot.

Ekkor már úgy tűnt, hogy a korai romanika jegyeiben emelt, a magyar középkor kézzelfogható nyomait hordozó templom, amelynek alacsonyra szabott gótikus kapuzatán bemenne már barokk, talán reneszánsz vonások is megtalálhatók, végkép elbontásra kerül.

A korabeli magyar építészeti tanítható iskolapéldáját hordozza, minden kor és stílusforma végigvult ezen az épületen.

Érdekes módon a legnagyobb székely néprajzos falujáró, báró Orbán Balázs az 1869-ben megjelent *Székelyföld leírása* gyűjteményes könyvében sem tett említést a templom és a környezete leírásakor a falképek létezéséről. Így sem helyi rajz vagy fotográfia nem születetett a vakolat alatt mélyen alvó csodáról.

Az elárvult, magára maradt templom belső festett értékeiről csak az 1882 nyarán megjelent Nemere folyóiratban tesznek először említést, amikor Huszka József, al-

földi író, festő, az ősi magyar építészeti kutatója kivonult a helyszínre, és végre közölhette az első feltárt és lemásolt falképtörödékek részleteit. Ez volt az igazi áttörés a templom valamiképpen megmentéséért.

Ezután Keöpeczi Sebestyén József újabb falszakaszok részleteit tárta fel.

Közben a 90-es évek derekán Pál Péter egy komplett konzerválási folyamattal rögzíthette a lovagkirály legendáriumában jegyzett kivonulási jelenetét, míg Kiss Lóránd a legutolsó, 2008. évi legmodernebb technológiával végzett állagmegóvási munkáival újabb értékes falfestményeket talált és rögzített.

Történelmünk összetart, megerősít hitünkben és magyarságunkban

Elévülhetetlen a korábbi magyar kormányzati támogatás az összmagyar értékmentés programjával indított Rómer Flóris Terv háttérét biztosító Teleki László Alapítvány határokön átnyúló támogatása. Köszönet érte.

A Szent Imre-templom Háromszék mára legrangosabb védettséggel rendelkező és elismerten a világ száz legveszélyeztetettebb falkép megőrzésére kijelölt műemlékei közé tartozó élő istenháza.

A freskók keletkezési kronológiája is valós történelmünk gazdag képeskönyve, hiszen belelapozva adja elő a hajdani festett mondavilágunk utókorra hagyott és képi formájában elrejtett, eltakart, mára feltárt közös székely magyar értékeinket. Az Árpád-kor óta jegyzett ősi Kárpát-medencei történelmünk mára nemcsak összetart, de megerősít hitünkben és magyarságunkban.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek; a segítségért dr. Kálmán Attila tanár, történésznek. Az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Mayer Jácint műemléki fotográfus és Demján László műemlékvédő építész a saját munkájából, gyűjteményéből küldték el a szerzőnek. Összeállításunkat szakembereink véleményezésével a következő pénteki lapszámunkban még kiegészítjük.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Vajda Gyöngyi 1214.

Vauvenargues mondása.		1	SZÓ (FRANCIA)	MINT BENT! HATALMÁBAN TART		PÁRATLAN KÖTET!	LATIN KETTŐS BETŰ		MEZŐGAZDASÁGI
		A							Y
		FRANCIA ARANY			TEHER (TÁJSZÓ)				
		GYORSAN HALAD			DÜLEDÉK				
2	A	RAJT PERZSIA MAI NEVE					AZONBAN KIÁRUSÍT		
RÓMAI 52			PARIPA			IZOMBAN VAN			
			IBSEN DRÁMÁJA			KÖLTŐI SÓHAJ			
SZÁRMAZIK, INDUL				ROSSZ (FRANCIA)				RÓMAI ÖTVEN	
				ANGOL FÓUR				MÉLTÓSÁG	
AKADÁLYOZ					CSATA CERUZA				
MAGAM JÓTÉKONYKODIK			KIRÁLY (FRANCIA)			NÉMET NÉVELŐ			
			KÖZELKELETI NÉP			NÁLA LENTEBB			
		SOKSZÍNŰ RÓMAI 6				TILTÓSZÓ			
						A VOLGÁBA ÖMLIK			
TÁPLÁLKOZÓ			MUNKA						URALKODÓI KINCSTÁR
			LATIN CSONT						
KÖNNYEZŐ ALÁ				A-NEK PÁRJA				KILO (RÖV.) SZINTÉR, TERÜLET	
				KOCSMA RÉSZÉ					
		NAGYON RÉGI PROJEKT			MAMA PÁRJA KÁZUS				
BÜNTETŐ TÖRVÉNYKÖNYV (RÖV.)			MAGOT SZÓR			FÉLELEMI ÁDÁM PÁRJA			
			SPORT-TRIKÓ						
A HÁZBA			VÍZZEL TISZTÍT BÁRÁNYHANG			KORSZAK			
FÉMPÉNZ				NÁSPÁNGOL SPANYOL AUTOJEL					
L. N. J.	L					AZ EGYIK SZÜLŐ			

Az ÚJFALVI KRISZTINA ÁLLÍTÁSA

című pályázat nyertesei:

FARKAS JULIANNA,

Marosludas, Mărăști utca

PAPP KÁROLY,

Szováta, Csendes utca

A pályázati rejtvény megfejtése:

EZ AZ ÉLET ÚGYSE SOK,
HASZNÁLJÁK AZ OKOSOK.

Megfejtések
a július 24-i
számból:

Minirejtvény:

1. Széchenyi
2. Nietzsche

Skandi:

Mielőtt megvered a kutyát,
tudd meg, ki a gazdája.

Mentor Könyvek Kiadó

Célja, hogy közkinccsé tegye az értékes kéziratokat, és publikálja, népszerűsítse őket a mindenkor magyar könyvpiacra (legyen szó szépirodalomról, ismeretterjesztésről vagy gyermek- és ifjúsági irodalomról). Szándéka, hogy beemelje szerzőit az irodalmi, a történelem- és néprajzkutatókat a tudományos köztudatba, a fordításokkal pedig hidat teremtsen a különböző írott kultúrák között. Esélyt és teret ad a fiatal szerzőknek, és rajtuk keresztül, velük teremt átjárást a magyarországi és erdélyi könyvpiac között.

mentorkonyvek.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI
SZELVÉNY

ARANY JÁNOS-
IDÉZET

		1	2	3	4	5	I	6	7	8	9	T
	10							11				
		12		12a			13					L
	14	R		15				16			17	
18		19			20		21			22	23	
	24			25		26			27		28	
	29				30		31			32	33	
	34			35		36			37			38
39			40				41				42	43
	44	45			46		47		48	49		50
				A				Á			A	

VÍZSZINTES:

1. Az idézet első része. 10. A modern fizika egyik alapvető fogalma. 11. Ógörög eredetű Irén. 12. Fonói szerszám. 13. Fekete (francia). 15. Lett főváros. 16. Vásárol. 17. A cérna társa. 18. Az örök város. 20. Hét zenehang sora. 22. Férfinév. 24. Későre. 26. Kutat. 28. Angyalrang. 29. Lakás része. 31. Indul a vonat! 32. Becsukott. 34. Beszív! 35. Ész. 37. Görög betű. 39. Néma cica! 40. Tüzet vízzel megszüntető. 41. Meztelen műalkotás. 42. Életre vonatkozó előtag. 44. Téli sport, angolul. 46. Eszméletét veszi. 48. Földet forgat. 50. Kétes!

FÜGGŐLEGES:

1. Mezei. 2. Kezdőpont. 3. Olasz helyeslés. 4. A mosdótál belső része! 5. Szög, szárazak nélkül! 6. Bejgliféle. 7. Felvigyázó. 8. Igényel. 9. Bent bent! 12a. Átlátszó fedőanyag. 13. Az, ahogy szólítják. 14. Az idézet befejezése. 15. Helyező, tevő. 16. Vasútállomási terem. 17. Arányszám. 19. Mozgókép színháza. 21. Karavánállat. 23. Egész része. 25. Káin testvére. 27. Szavak könyve. 30. Testünk lentebbi része. 33. Keresztül. 36. Számológép belseje! 37. Igevégződés lehet. 38. Hím juh. 40. Idegen olaj. 41. Valaminek a lenti része. 43. Iskolás Sportklub 45. Kiloliter (röv.). 47. A béka teste! 49. Az ön vegyjele.

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket augusztus 13-ig a Népújság címe-re (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Minirejtvény

1	2	B	3	4	5	T
6			7			
8		9				N
		10	11		12	
13	14				15	16
17			18	19		
20				21		

VÍZSZINTES:

1. Brit történétíró, költő, politikus, lord (Thomas ... Macaulay). 6. Igevégződés lehet. 7. Maros-parti magyar város. 8. Düledék. 10. Elemi parány. 13. Huszárparancs. 15. Székely is. 17. Arrafele! 18. Zőrej. 20. Klubegyed. 21. Férfinév (oroszlán).

FÜGGŐLEGES:

1. Kritika. 2. Hordómérték. 3. Lám. 4. Katonai tömb. 5. Gyökszélek! 9. Harap. 11. Isme. 12. Csodás történet. 14. Hatvan perc. 16. A mondat atomja. 19. A távolba.

1	2	I	3	4	5	L
6			7			
		8				Y
9	10				11	
12			13	14		15
16		17		18		
19					20	

VÍZSZINTES:

1. Angol író, kritikus (John Boynton, XX. század). 6. Keresztül. 7. Szaporító sejt. 8. Omladék, düledék. 9. Finomműszerész. 12. Szintén ne. 13. Ruha tartozéka. 16. Járom. 18. Szó-dzsóke. 19. Színültig. 20. Felvigyázó.

FÜGGŐLEGES:

1. Párokba rendez. 2. Cégféle (röv.). 3. Hősköltemény. 4. Szintén nem. 5. Párt! 8. A tetejére. 10. Beszélt monda. 11. Rét. 14. Olasz igen. 15. Fizetés. 17. Az alumínium vegyjele.

L. N. J.

A vidék múltját mutatja be

Értékőrző padlasmúzeum nyílt

A Nyárádmente Fesztivál keretében szinte minden évben felavatnak valamit Nyárádszeredában. Rendhagyó módon ezúttal nem intézményt vagy épületet, hanem egy közösségi értéket hordozó tárlatot nyitottak meg.

Gligor Róbert László

Szerdán délután nagy érdeklődés közepette hivatalosan is megnyitották a Nyárádmente Fesztivált, és egyúttal egyedi értékmegőrző gyűjteményt mutattak be az egykori magyar királyi járásbíróság, későbbi árvaház, ma vállalkozói inkubátorház tetőtérében.

Bíró Zsigmond Sándor tizenhárom éve gyűjti a letűnt korok tárgyait

Tóth Sándor nyárádszeredai polgármester szerint ilyen eredmények születhetnek abból, ha a magán- és közösségi kérdések egymásra találhatnak: ez a gyűjtemény nemcsak a Nyárádmente, de akár az egész megye egyik múzeuma is lehet, ha a Visit Maros Egyesület a szárnyai alá veszi az új látványosságot – mondta.

A héten folyó Nyárádmente Fesztivál fő

támogatója, a Maros Megyei Tanács elnöke szerint külön értéke a múzeumnak, hogy egyetlen ember szenvedélyéből született, nem kötelesség hozta létre, hanem belső igény. „Ma már nemcsak tárgyakat őriz a padlás, hanem emlékeket és életszemléletet, annak a nemzedéknek a bölcsességét, amely megtanulta megbecsülni a tárgyakat. A Nyárádmente ismét megmutatta, hogy a múlt értékeinek megőrzése összefogással vállalható” – fejtette ki Péter Ferenc, aki örömét fejezte ki, hogy az egykori kirakodóvásár fesztivállá, az egész régió igaz ünnepévé nőtte ki magát.

Az ünnepségen Aszód város küldöttsége mellett az ugyancsak magyarországi másik testvérváros, Szerencs és térsége országgyűlési képviselője is jelen volt, immár hivatalosan is. A két várost több mint két évtizede összeköti a történelmi múlt és Bocskai István fejedelem személye, de dr. Koncz Zsófia hosszasan beszélt arról a mélyreható barátságról is, amely a két város vezetői és polgárai között létrejött, és arról a meghatározó élményről, amikor sok nyárádszeredai a szerencsi várban tette le a magyar állampolgársági esküt. Náluk egyelőre elképzelhetetlen az, hogy egy 35 éves fiatal ilyen dolgot fontosnak találjon, összegyűjtse, és padláson megőrizze azokat az értékeket, amelyek másnak már értéktelenek. Közös emlékeket megőrző hely ez, amely nemcsak egy családnak, hanem akár az egész nemzetnek fontos lehet, és amely száz év múlva is üzenetet hordoz – tette hozzá az országgyűlési képviselő.

A közjót szolgálja

Bíró Zsigmond Sándor, a gyűjtemény tulajdonosa úgy érzi, még nem illő a múzeum megnevezés, de mindenképp a közjót szolgálja a „közös értékeinket” bemutató kezdeményezés.

A fiatalember 13 évvel ezelőtt kezdte el a gyűjtést a család örökségből származó tárgyak egybehordásával, amit a házuk padlásán tárolt, de egyre több szomszéd is átengedte tárgyait, így idővel a megsokasodott állományt az új lakásuk tágasabb padlására költöztette át, de ez is szűknek bizonyult. Így kereste meg a polgármestert az ötlettel, hogy

Nagy érdeklődés közepette nyitották meg a Nyárádmente Fesztivált is

Fotó: Gligor Róbert László

a felújított járásbírószági épület padlására helyezték át, és szélesebb kör számára is látogathatóvá teszik a gyűjteményt. A költözés tavaly ősszel kezdődött el, de csak napokkal ezelőtt került mostani állapotába a padlástéri kiállítás. A folyamatot az önkormányzat mellett az egyház és a barátok is felkarolták, igazi közösségi ügy lett, de gyűjtést is indítottak az új tárlat kialakítására, amelyre 35 ezer lej érkezett, miközben a kiadások már elérték a 60 ezer lejt.

Több mint háromszáz év

A fiatalember kezdetben a paraszti kultúra tárgyait kezdte gyűjteni, de magával ragadó volt a világháborús tárgyak felkutatása is, s bár nem tervezte, a közelmúltban egy-egy kis sarokban helyet kaptak polgári és egyházi tárgyak, és a kommunizmus idejéből származó tárgyi emlékek is. Így a paraszti gazdaság eszközeitől és a bölcsőtől a világháborús öltözetig és okiratokig, iskolai bizonyítványoktól a régi televízióig és dia-

vetítőig, kötetgyűjteményektől egykori postai és közigazgatási térképekig, a szentképtől a toronygombig több ezer tárgy sorakozik a város legnagyobb padlásán. A legrégebbi tárgy egy 1705-ből származó lőporszaru. A tárgyak túlnyomó részét a Nyárádmentéről szerezte be a gyűjtő, de akad néhány tárgy Erdély és a történelmi Magyarország egy-egy pontjáról is.

Amint a gyűjtő elmondta: ezeket a tárgyakat nagyrészt már a múlt rendszerben sem használták, de az emberek kötődtek hozzájuk, nem váltak meg tőlük, nem dobták tűzre őket, sajnálták a családi örökséget, mégis szívesen engedték át neki, mert tudták, hogy megfelelő helyre kerülnek.

Több csoportban bocsátották be az érdeklődőket a padlástéri kiállításra

Továbbra is az AUR a legerősebb párt a felmérések szerint

Veszélyben a magyar összefogás 2028-ban?

Ha most vasárnap tartanák a romániai parlamenti választásokat, akkor az AUR végezne az első helyen 34%-kal – ez derül ki a CURS július közepén készült közvélemény-kutatásából. A második helyen a Szociáldemokrata Párt áll 23%-kal, a Nemzeti Liberális Párt 21%-ot, míg a Mentsétek Meg Romániát Szövetség 9%-ot kapna.

Nagy-Bodó Szilárd

Az RMDSZ a felmérés értelmében 4%-on áll, azaz nem jutna be a parlamentbe. Romániában azonban az elmúlt választások alkalmával nemegyszer tévedtek a közvélemény-kutatást végző vállalatok, illetve érdemes szem előtt tartani azt a mondást is, miszerint nem a közvélemény-kutatást, hanem a választást kell megnyerni. Illyés Gergely politológus is kiemelte azt a tényt, hogy a közvélemény-kutatás eredménye eltérhet a választási eredménytől, valamint rámutatott, hogy jelenleg nem vagyunk választási helyzetben. A szakember meglátása szerint, ha választási helyzetről lenne szó, akkor az alternatívák is tömbösödnének; ezzel arra utalt, hogy a PNL és az USR egy választási szövetségben gondolkodik. Ha ez valóban bekövetkezik a következő választásokra, akkor már sokkal nagyobb kérdés lesz, hogy melyik oldal tud közelebb kerülni az 50%-hoz – különösen annak fényében, hogy Illyés

Gergely szerint egyáltalán nem biztos, hogy az AUR számára van feljebb. Az utóbbi meglátás igazolására kiváló példa a tavalyi államelnök-választás második fordulója, amikor is beigazolódott, hogy többségben vannak azok, akik sokkal inkább félnek George Simion elnöki mandátumától és az AUR kormányzásától, mint azok, akik a radikális változás egyetlen lehetőségét ebben látják. Az viszont már sokkal nagyobb félelmet jelent, hogy az AUR koalíciós partnerként kerül a hatalom közelébe, partnerként pedig elsősorban a PSD jön szóba. Ez az elmúlt hetekben is látszott, amikor arról lehetett hallani, hogy a háttértárgyalások során az AUR szavazataival kaphat kormányt az ország – emlékeztetett a politológus, aki szerint ameddig fel van töredevezve az AUR-on kívüli politikai oldal, addig nagy esélye van annak, hogy a következő választások alkalmával ő lesz a legnagyobb parlamenti párt. A magyar politikai képviseletet tekintve azt is szem előtt kell tartani a közvéle-

mény-kutatás küszöb alatti eredménye mellett, hogy Zakariás Zoltán idén április végén kilépett az RMDSZ-frakcióból, és a jelen állás szerint a következő parlamenti választások alkalmával már nem indul együtt az RMDSZ és az EMSZ. Ennek kapcsán Illyés Gergely emlékeztetett arra, hogy a 2012-es parlamenti választáson is külön indult az Erdélyi Magyar Néppárt, és akkor látszott, hogy milyen súlyt képvisel. A politológus megerősítette, hogy egy tusványosi panelbeszélgetésen Toró T. Tibor, az EMNT ügyvezető elnöke szavaiból arra lehet következtetni, hogy 2028-ban külön indulna az EMSZ, nem pedig az RMDSZ-szel együtt. „Erről viszont szerintem még nincs végleges döntés” – mondta Illyés Gergely, aki azt is aláhúzta, hogy a parlamenti választásokat meg fogják előzni az önkormányzati választások, amikor is elválik, milyen eredményt ér el az EMSZ a különböző településeken. A szakember meglátása szerint csak ezt követően fogják meghozni a végső döntést a parlamenti választásokon való indulás mikéntjéről, ez az időpont azonban még messze van. Mindenesetre borítékolható – valószínűsíti a politológus –, hogy 2028-ban konfron-

tatívabb lesz a két politikai alakulat kapcsolata.

Közben viszont az érződik, hogy nagyobb az ellenszenv az RMDSZ-szel szemben, mint mondjuk 2012-ben, amikor két magyar politikai alakulat indult el a parlamenti választásokon. Ez pedig felveti a kérdést, hogy szükség lenne-e váltásra, egy új vezetésre az RMDSZ élén. Erre a kérdésre Illyés Gergely nem tudja a választ, viszont arra is rámutatott, hogy az, hogy mekkora az elégedetlenség az RMDSZ-szel (vagy bármely más politikai alakulattal) szemben, minden esetben a választáson derül ki. Hosszú évtizedek óta jellemző, hogy a magyarok közül sokan bírálják az RMDSZ-t, sokan éles kritikákat fogalmaznak meg, de a választási helyzetben rá teszük a pecsétet – emelte ki a politológus, aki szerint talán az RMDSZ az a romániai politikai szereplő, amelynek a szavazói a leginkább kritikusak azzal a szervezettel szemben, amelyre egyébként szavaznak. Az adott választási helyzet dönti el, hogy milyen közhangulat lesz az országban és az erdélyi magyar közösség körében. Illyés Gergely arra is emlékeztetett, hogy ugyan ténylegesen felmerült nagyon erős kritika az RMDSZ-szel szemben, de 2024-ben a legjobb eredményét érte el az elmúlt 20 évben. Ennek köze van az AUR jelenlétével veszélyhez is, de látni kell, hogy ez a veszély nem tűnt el, sőt éppen ellenkezőleg.

A magyarországi kormányváltás kapcsán is kérdeztük Illyés Gergelyt, aki elmondta, hogy az elmúlt 16 évben az erdélyi magyarok többségének a magyarországi és romániai politikai opciója találkozott. Tehát a Fidesz és az RMDSZ között volt egy olyan szintű érdek- és értékközösség 2013–2014 után, ami egyszerűvé tette a politikai életben való eligazodást az erdélyi magyarok többsége számára. Most viszont ez változóban van, hiszen a jelenlegi magyar kormány és az RMDSZ között nem látszanak a kapcsolatok, továbbá időre is szükség van ahhoz, hogy ezek ki tudjanak alakulni. „Nem látjuk előre, hogy a jelenlegi helyzet hogyan fog változni a következő fél évben” – mondta Illyés Gergely, aki szerint mindkét oldal kívár. Ugyanakkor abban szinte biztos, hogy nem úgy fognak menni a dolgok, ahogy eddig mentek, de abban is bízunk, hogy ki fog alakulni valamilyen kapcsolat, ami értelmezhetővé teszi az erdélyi magyar választók számára is azt, hogy az RMDSZ és a jelenlegi magyar kormánypárt között hogyan intézményesülnek ezek a szálak. Magyarország és az RMDSZ is közös felelősséggel tartozik az erdélyi magyaroknak – mondta a politológus, aki nyomatékosította, hogy egy ilyen helyzetben a politikuskoknak az a feladata, hogy megtalálják azokat az együttműködési formákat, amelyek hozzásegítenek ezen cél eléréséhez.

A korai kétgólos hátrány végzetesnek bizonyult, kiesett a Craiova a Bajnokok Ligájából

Búcsúzott a labdarúgó Bajnokok Ligája selejtezőjétől a román bajnok CSU Craiova, miután a második forduló visszavágóján hazai pályán 2-2-es döntetlent játszott a bolgár Levszki Szófiával. Mivel az első mérkőzést a bolgárok 1-0-ra megnyerték, 3-2-es összesítéssel ők jutottak tovább a harmadik selejtezőkörbe.

A craioviaiak már a találkozó elején nehéz helyzetbe kerültek: az első negyedórában Everton Bala és Aldair Neves négy perc alatt két gólt szerzett a vendégeknek, így a hazaiaknak már négy találatra lett volna szükségük a továbbjutáshoz. A román bajnok ugyan még az első félidő hosszabbításában szépített Nicușor Bancu fejesével, majd a fordulás után Adrian Rus szabadrúgásból gyorsan egyenlített, de ennél közelebb már nem jutott.

A második félidőben a román együttes nagy nyomást gyakorolt ellenfelére, több veszélyes helyzetet is kialakított, ám Baiaram, Nsimba és Elisor is kihagyta a kínálkozó lehetőségeket. A másik oldalon a Levszki sem mondott le a támadásokról: Popescu kapus több bravúrt is bemutatott, egyszer pedig a keresztléc mentette meg a hazai csapatot a harmadik kapott góltól.

A bolgár együttes végül megőrizte az összesítésben megszerzett előnyét, és a következő körben a kazah Kairat Almati ellen folytatja a BL-selejtezőt. A CSU Craiova számára ugyan véget ért a Bajnokok Ligája-szereplés, de nem búcsúzik az európai kupaporondtól: az Európa-liga harmadik selejtezőkörében a finn KuPS Kuopio lesz az ellenfele. Az első mérkőzést augusztus 6-án Finnországban rendezik, a visszavágót pedig egy héttel később Craiován játsszák.

Jegyzőkönyv

Bajnokok Ligája, selejtező, 2. forduló: CSU Craiova – Levszki Szófia (bolgár) 2-2 (1-2).

Craiova, Ion Oblemenco Stadion, 27.037 néző, vezette: Marcenaro (olasz).

CSU Craiova: L. Popescu – Stevanovic (67. Băluță), Rus, Screciu – Carlos Mora (59. Samuel Teles), Cicăldău, Mekvabishvili (77. Heriberto Tavares), Bancu – D. Matei (77. Elisor), Nsimba, Baiaram (59. Monday Etim).

Levszki Szófia: Sz. Vucov – Aldair Neves (46. Centelles), Krisztian Dimitrov, N. Szerafimov (46. Makoun), Maicon – Borous, El Moubarik, Serginho – Oko-Flex (55. Soula), Everton Bala (77. Trdin), Reinaldo (87. Perea).

Gólszerzők: Bancu (45+2.), Rus (48.), illetve Everton Bala (13.), Aldair Neves (16.).

Sárga lap: Baiaram (33.), Rus (88.), illetve N. Szerafimov (9.), Aldair Neves (26.), Maicon (45+3.), Borous (55.).

Fotó: Az Universitatea Craiova közösségi oldala

BL-selejtező: kialakult a 3. forduló mezőnye

Lezárult a labdarúgó Bajnokok Ligája selejtezőjének második fordulója: kedden és szerdán összesen tizenhat visszavágót rendeztek. A továbbjutók között ott van a Dinamo Zágráb, a Sturm Graz, a Crvena zvezda, a Fenerbahce, a Lech Poznań és a Slovan Pozsony is.

A 2. selejtezőforduló visszavágóinak eredményei:

* *kedd:* Lincoln Red Imps (gibraltári) – Mjällby (svéd) 0-0 (első mérkőzés: 0-3, továbbjutott: Mjällby); KuPS Kuopio (finn) – Sabah Baku (azeri) 0-2 (0-1, továbbjutott: Sabah); Shamrock Rovers (ír) – Ararat-Armenia (örmény) 2-1 (0-2, továbbjutott: Ararat-Armenia); Dinamo Zágráb (horvát) – FC Thun (svájci) 3-2, hosszabbítás után (1-1, továbbjutott: Dinamo Zágráb); Celje (szlovén) – Egnatia (albán) 2-2, hosszabbítás után, tizenegyesekkel 4-1 (3-3, továbbjutott: Celje); Hearts (skót) – Sturm Graz (osztrák) 0-2 (0-4, továbbjutott: Sturm Graz);

* *szerda:* Crvena zvezda (szerb) – Lame (északír) 3-0 (4-0, továbbjutott: Crvena zvezda); Kauno Žalgiris (litván) – KI Klaksvík (Feröer szigetek) 0-1 (0-0, továbbjutott: KI Klaksvík); Lech Poznań (lengyel) – AGF Aarhus (dán) 1-0 (4-1, továbbjutott: Lech Poznań); Hapoel Beer-Seva (izraeli) – Vikingur Reykjavík (izlandi) 2-0 (1-2, hosszabbítás után továbbjutott: Hapoel Beer-Seva); Slovan Pozsony (szlovák) – Iberia 1999 Tbiliszi (grúz) 2-1 (2-0, továbbjutott: Slovan); Górnik Zabrze (lengyel) – Fenerbahce (török) 1-1 (0-1, továbbjutott: Fenerbahce); CSU Craiova – Levszki Szófia (bolgár) 2-2 (0-1, továbbjutott: Levszki); Kajrat Almati (kazah) – Omonia Nikoszia (ciprusi) 2-0 (0-1, továbbjutott: Kajrat Almati).

Románia rendezi a 2028-as egyéni asztalitenisz-Európa-bajnokságot

Az Európai Asztalitenisz-szövetség (ETTU) végrehajtó bizottsága úgy döntött, hogy Románia rendezheti meg a 2028-as felnőtt egyéni asztalitenisz-Európa-bajnokságot. A tornának Kolozsvár ad majd otthont, ahol az elmúlt években már több jelentős kontinensviadalt is sikerrel tartottak meg. A Román Asztalitenisz-szövetség elnöke közösségi oldalán örömét fejezte ki a döntés miatt. Cristinel Romanescu kiemelte, az újabb rangos esemény rendezési jogának megszerzése azt is jelenti, hogy a sportág kontinentális vezetése értékeli a román szövetség munkáját, ez további motivációt jelent számukra. Az ETTU arról is határozott, hogy a 2029-es csapat-Európa-bajnokságot a svédországi Helsingborg rendezi meg. Kolozsvár korábban a 2018-as serdülő-Európa-bajnokságnak, a 2021-es csapat-Európa-bajnokságnak, valamint a 2022-es és 2026-os U21-es Európa-bajnokságnak volt házigazdája.

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Július 31., péntek:

* 18.30 óra: Campionii FC

Argeș Pitești – FK Csík-szereda (Szuperliga, 3. forduló)

* 21.00 óra: Puskás Akadémia FC – Kisvárdai Master Good (NB II, 2. forduló)

* 21.30 óra: Galaci Supoter Club Otetul – Bukaresti Dinamo 1948 (Szuperliga, 3. forduló)

Augusztus 1., szombat:

* 18.30 óra: FC Voluntari – Aradi UTA (Szuperliga, 3. forduló)

* 20.30 óra: Kispest-Honvéd FC – MTK Budapest (NB II, 2. forduló)

* 21.30 óra: CSU Craiova

– Petrolul 52 Ploiești (Szuperliga, 3. forduló)

Augusztus 2., vasárnap:

* 16.45 óra: Újpest FC – Debreceni VSC (NB II, 2. forduló)

* 18.30 óra: Vajdahunyadi Corvinul 1921 – Sepsi-szentgyörgyi Sepsi OSK (Szuperliga, 3. forduló)

* 19.00 óra: ETO FC Győr – Nyíregyháza Spartacus FC (NB II, 2. forduló)

* 21.15 óra: Ferencvárosi TC – Budapesti Vasas FC (NB II, 2. forduló)

* 21.30 óra: Bukaresti Rapid 1923 – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, 3. forduló)

Hogyan mozog Marosvásárhely és környéke?

A városi buszközlekedést nem egyetlen intézmény irányítja. Több szereplő dolgozik együtt, ezért fontos tudni, hogy ki miért felel. Összegyűjtöttük a leggyakoribb kérdéseket – röviden, érthetően.

Ki dönti el, merre járjon a busz?

A döntéseket a közlekedési társulás (ADI Transport Târgu Mureș) hozza meg a társult önkormányzatokkal együtt. Ők határozzák meg:

• merre menjenek a járatok • hol legyenek megállók • mikor induljanak a buszok • milyen sűrűn közlekedjenek. Egyszerűen: a hálózatot ők tervezik.

Ki felel a buszmegállókért?

A megállók az önkormányzatokhoz tartoznak. Ők gondoskodnak: • a megállók állapotáról • a

fejlesztésekről • a menetrendek és tájékoztatók kihelyezéséről.

Hogyan lehet változást elérni a menetrendben?

Ha egy járat útvonalát vagy menetrendjét módosítani kellene, jelezzék az önkormányzatnak vagy az ADI Transportnak. Minél több azonos jelzés érkezik, annál nagyobb az esély a változtatásra.

Kinek nem kell jegy?

A városi járatokon: – diákoknak – nyugdíjasoknak – egyetemistáknak – fogyatékkal élő személyeknek – a 118-as törvény kedvezmé-

nyezettjeinek. Ők a kiváltott bérlettel ingyen utazhatnak.

FONTOS: hétvégén és ünnepnapokon Marosvásárhelyen mindeki ingyen utazhat.

A peremtelepülésekre közlekedő járatokon azonban (pl. Jedd, Marosszentgyörgy, Koronka stb.) hétvégén is jegyet kell váltani.

Miért nem működnek a megállók kijelzői?

A kijelzőket egy épülő, a város által lebonyolított EU-s projekt részeként szerelték fel. A rendszer még nincs teljesen beüzemelve, ezért a kijelzők jelenleg nem működnek. Az aktiválás a projekt következő szakaszában várható.

Miért nem áll meg a busz a Jegenyesor (Plopiilor) megállóban?

A megálló területe jelenleg munkatelepnek minősül, ezért az utasok fel- vagy leszállása nem volna biztonságos. Kérjük, használgák az azelőtti Unirii megállót.

Miért hajt be az 5-ös busz a Selgroshoz, ha ott nem lehet felszállni?

Az 5-ös autóbusz Nagyernye irányába a Selgrosnál csak megfordulás céljából hajt be a körforgalomba. Itt a busz nem vehet fel és nem tehet le utasokat. Ennek oka, hogy a terület Nagyernye községhez tartozik, amely jelenleg nem tagja a városkörnyéki közlekedési társulásnak (ADI Transport Târgu Mureș). Ezért ezen a területen nem működhet hivatalos buszmegálló. Kérjük, utazásuk tervezésekor ezt vegyék figyelembe. Köszönjük a megértést! (x)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646	• Fogasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Rendőrség - 0265/202-305	• Optika-Optofarm - 0265/212-304	• Vasútállomás - 0265/236-284
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110	- 0265/312 436	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	- 0265/250-120	- 0265/215-119
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	- 0265/263 351	- 0744-282-710
• Prefektúra - 0265/266-801	• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442	• Dora Optics - 0733-553-976	- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- 0265/262-907	- 0733-553-976	- koszorúk - 0745-606-269
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	• DIGI - 0365/400-401	- halottszállítás - 0758-047-604
• Procardia Egészségügyi Központ	- 0365/400-404	
- Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929	
	- vidék - 0265/929	
	• Delgaz Grid - 0265/200-928	
	- 0800/800 928	
	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702	
	- közönségszolgálat - 0265/208-888	
	- központ - 0265/208-800	
	- 08008 208-888	

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője
lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268-854-es
telefonon.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

2026. augusztus 1–2-án a marosvásárhelyi vár ismét megtelik zenével, étellel és nyári hangulattal!

A Sounds of the Castle különleges koncertsorozatra várnak minden zenekedvelőt, ahol változatos zenei stílusok, kiváló előadók és a történelmi környezet egyedülálló élményt kínálnak.

Program:
Augusztus 1.

- 19:00 – Hiding Place
- 20:30 – The Cuban Project

Augusztus 2.

- 18:00 – Katana
- 19:00 – The Pipers
- 20:30 – Jakab Csaba & Band

A belépés ingyenes!

BELGYÓGYÁSZAT

EMÉSZTÉSI PANASZOK? GYAKORI GYENGESÉG?

INGYENES belgyógyászati vizsgálat és hasi ultrahang küldőpapírral
a Procardiánál!

Tel. 0265/210-087 (69341-I)

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (69277)

A MELINDA FUNERAR teljes körű professzionális temetkezési szolgáltatást és ügyintézkést biztosít NONSTOP: szállítás bel- és külföldön, hamvasztás, ravatalozás, a temetéshez szükséges kellékek biztosítása. Tel. 0747-581-055, 0740-263-907. Marosvásárhely, Onești tér 12. szám. (68166)

ÚJONNAN NYÍLÓ CUKRÁSZDÁBA Jedden MEGBÍZHATÓ KOLLÉGANŐT keresünk. Tel. 0746-763-889, 0745-668-883, fabiantunde@gmail.com (69353)

TÁRSKERESÉS

70 ÉVEN felüli özvegy nő barátot vagy társat keres. Rossz a magány. Tel. 0758-587-246. (28743)

ADÁSVÉTEL

ELADÓ terület Jedden. Tel. 0749-456-155. (28592)

VÁSÁROLUNK mezőgazdasági területet a következő falvakban: Mezőújfalú, Magyardellő, Oláh-dellő, Mezőpete, Mezőszentmargita. Tel. 0744-793-460. (28703)

ELADÓ aragázkályha kitűnő állapotban. Tel. 0749-065-165. (28743)

LAKÁS

ELADÓ magánház Szentkirályon (Bența negyed): terület: 871 m², lakás 130 m². Tel. 0744-528-606. (28733)

ELADOM vagy elcserélem tudori garzonlakásomat 2 szobás lakásra. Tel. 0770-218-225. (28745-I)

KIADÓ 3 szobás tömbházlakás a Tudor negyedben hosszú távra. Tel. 0745-304-935. (28745-I)

SÍRKERETEZÉSI

munkákat, sírjavítást
vállalunk mozaikból,
gránitból, 30 év
tapasztalattal,
garanciával, 15%-ig
terjedő kedvezménnyel.
Tel. 0744-616-250,
0741-266-013.
(28729-I)

KÜLÖNFÉLÉK

SZAKEMBER vállal festést, ház-, tömbházlakás-felújítást; kiüresítünk garázst, alagsort, bontunk, szigetelünk. Tel. 0752-854-364. (28682)

LOMTALANÍTÁS, lakások kiüresítése, használaton kívüli bútorok, tűzifa elszállítása, rakodás. Tel. 0747-816-052. (28682)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalom. Tel. 0741-699-761. (28712)

IDŐS SZEMÉLY gondozását vállalom. Tel. 0726-320-633. (28698)

IDŐSGONDOZÁST vállalom. Tel. 0751-504-271. (28720)

ELHALÁLOZÁS

„Elmegyek, és helyet készítek nektek, aztán újra eljövök, és magammal viszlek benneteket, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok.”

(János 14,2-3)

Mély fájdalommal és megrendülten tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, rokon, jó barát,
GERGELY SÁNDOR
életének 80. évében Teremtőjéhez költözött.
Virrasztására pénteken 19–21 óra között kerül sor a PAX temetkezési vállalkozás ravatalozójában, temetése szombaton 11 órától lesz a katolikus temetőben.
A feltámadás reményében búcsúzunk tőle.
A gyászoló család. (-I)

„Element tőlünk, mint a lenyugvó nap,
de szívünkben él és örökké itt marad.”
(Reményik Sándor)

Szívünk mély fájdalmával, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a drága jó férj, édesapa, nagytata, testvér, após, apatárs, rokon, szomszéd és ismerős,
GYÖRFI PÁL
(Öcsi)
83 évesen, 2026. július 28-án csendesen megpihent.
Drága halottunkat 2026. július 31-én 13 órakor református szertartás szerint kísérik utolsó útjára a marosvásárhelyi református temető ravatalozójából a helyi temetőbe.
Pihenése legyen csendes, emléke áldott!
A gyászoló család. (-I)

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá fordulók problémáját, feloldja a kötést és az átkot, gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát, epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétvált családokat újból összehoz, tarot-kártyából megnézi a múltat, a jelent és a jövőt, bármilyen egyéb problémában is segít.
Köszönetnyilvánítások:

Anica Marosvásárhelyről köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével egyévnyi távollét után; Marian Ákosfalváról hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a depresszióból, és jó útra tért; Gergely Nyárádszeredából köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével; Antonela Ernyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átoktól, és ismét boldog; Irén férje Vásárhelyen az epilepsziából gyógyult ki; Cristian Dicsőből hálás Klarának, mert újra együtt van a kedvesével.

Tel. 0742-450-214, Klara látnok. (Fizetett hirdetés: mp.)

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupil-látágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Fejlesztő foglalkozások, kreatív tevékenységek

Nyári gyermekmegőrző programot szervez a Diakónia Keresztény Alapítvány Marosvásárhelyen

A nyári vakáció időszakában különleges napközis programmal várja a 2 és 7 év közötti gyermekeket a Diakónia Keresztény Alapítvány marosvásárhelyi fiókszervezete.

A nyári gyermekmegőrző program célja, hogy a gyermekek számára biztonságos, szeretetteljes és élményekben gazdag környezetet biztosítson a nyári szünet idején, miközben a szülők számára megbízható gyermekfelügyeleti lehetőséget kínál.

A program részletei

A programra augusztus 3. és 28. között kerül sor, hétköznapiakon 7:30 és 16 óra között, a Diakónia Keresztény Alapítvány marosvásárhelyi fiókszervezetének székhelyén, az Erdő utca 7A szám alatt.

A gyermekeket hetente változó, izgalmas tematikák, játékos és fejlesztő foglalkozások, kreatív tevékenységek, valamint szakképzett pedagógusok várják. A program középpontjában a játék, a közösségi élmények, a kreativitás és a gyermekek életkorának megfelelő, élményalapú tanulás áll.

Részvételi lehetőségek és díjak

A helyek száma korlátozott, ezért a szervezők arra kérik az érdeklődő szülőket, hogy mielőbb jelentkezzenek. A jelentkezés online űrlap kitöltésével lehetséges, és a részvétel a program díjának kifizetésével válik véglegesé.

NYÁRI GYEREKMEGŐRZŐ

Helyszín: Marosvásárhely, Erdő utca, 7B

Időpont: Augusztus 3–28, 8–16 óra között

0727 744 910

Diakonia Keresztény Alapítvány

Részvételi díjak:

7:30–12:00: 450 lej / gyermek / hét

7:30–16:00: 600 lej / gyermek / hét (az ebédet is tartalmazza)

Testvérkedvezmény: 800, illetve 1000 lej / testvérpár / hét (a választott programtól függően)

Jelentkezés a 0727 744 910-es telefonszámon.

LEGYÉL TE IS AZ MSE JÁTEKOSA!

BŐVÍTJUK KERETÜNKET!

KERESSÜK A **2010**-BEN SZÜLETETT ÉS A **2011**-BEN SZÜLETETT FIATAL LABDARÚGÓKAT!

VÁLOGATÓ IDŐPONTJA:

- AUGUSZTUS 1. (SZOMBAT)**
- 17:30 ÓRA**
- MEGYESFALVI PÁLYA MAROSVÁSÁRHELY**

- SAKKÉPZETT EDZŐK**
- FEJLŐDÉSI LEHETŐSÉG**
- VERSENY ÉS SIKER**
- ÖSSZETARTÓ CSAPAT**

MSE MAROSVÁSÁRHELYI SPORTEGYESÜLET

BORDÓ-FEKETE, HAJRÁ, MSE!

fb.com/mse.1898. | #MSE #BORDÓFEKETE #HAJRÁMSE

Arheologie experimentală / Kísérleti régészet

14R

CĂLUGĂRENI / MIKHÁZA

Ziua porților deschise la Limesparc
Nyitott kapuk napja a Limesparkban

Călugăreni 1 august 2025, augusztus 1. Mikháza

Program **10-18**

A Maros Megyei Múzeum szeretettel várja a nagyközönséget **augusztus 1-jén, szombaton 10 és 18 óra között a mikházi Limesparkban megszervezett 14R – nyílt nap elnevezésű rendezvényre.**

Az idei nyílt nap témája a kísérleti régészet, a program bemutatókkal, tárlatvezetésekkel és interaktív foglalkozásokkal várja az érdeklődőket, akik közelebbről is felfedezhetik, hogyan néztek ki és miként működtek a római világban használt technológiák és tárgyak.

Marosvásárhelyi Rádió Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM

106,8 FM

1323 AM